

ธนาคารแห่งประเทศไทย

สัมมนาวิชาการเศรษฐกิจภาคใต้ปี 2557 : 15 สิงหาคม 2557

เรื่อง บทบาทของการลงทุนในอุตสาหกรรม : นัยต่อการเติบโตของเศรษฐกิจภูมิภาค

กฤษฎณี พิสิษฐศุภกุล

โสมนสิริ หมัดอะดัม

จิตาภา ช่วยพันธุ์

ส่วนเศรษฐกิจภาค สำนักงานภาคใต้

ข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความนี้เป็นความคิดเห็นของผู้เขียน
ซึ่งไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของธนาคารแห่งประเทศไทย

บทคัดย่อ

งานศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของการลงทุนในอุตสาหกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในภาคใต้ต่อการเติบโตและพัฒนาอุตสาหกรรม ทั้งการลงทุนโดยตรงของธุรกิจไทยในประเทศ (Inward Thai Direct Investment: Inward TDI) การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) และการลงทุนโดยตรงของธุรกิจไทยในต่างประเทศ (Outward Thai Direct Investment: Outward TDI) รวมถึง ความพร้อมและอุปสรรค/ข้อจำกัดของนักลงทุนไทยที่ออกไปลงทุนต่างประเทศ

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจุบันการลงทุนในภาคใต้มีส่วนช่วยทำให้เกิดการพัฒนาความสามารถของแรงงาน (Productivity) และการที่แรงงานในอุตสาหกรรมมี Productivity สูงขึ้นจะช่วยให้อุตสาหกรรมเติบโตต่อไปได้ เนื่องจากผลผลิตที่เพิ่มจากการพัฒนา Productivity ของแรงงานเป็นการยกระดับความสามารถของแรงงาน ซึ่งความสามารถนี้จะคงอยู่ตลอด ทำให้อุตสาหกรรมเติบโต ซึ่งจะส่งผลต่อเนื่องไปยังค่าตอบแทนแรงงานหรือค่าจ้างที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้การลดอัตราการว่างงานของภาคใต้ จำเป็นต้องลงทุนเพื่อให้อุตสาหกรรมมีการเติบโต (ผลผลิตเพิ่ม) และพัฒนา Productivity ของแรงงานไปพร้อมกัน

สำหรับการลงทุน Outward TDI ภาคใต้ พบว่ายังมีปริมาณและมูลค่าไม่มากนัก ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนของผู้ประกอบการรายใหญ่เพียงไม่กี่ราย และมักกระจุกตัวอยู่ในอุตสาหกรรมหลักเพียงไม่กี่ประเภท เนื่องจากการดำเนินธุรกิจในแต่ละประเทศมักประสบปัญหาเรื่องการขาดข้อมูลเชิงลึกในการลงทุน ขั้นตอน กฎหมาย กฎระเบียบ วัฏปฏิบัติของประเทศที่จะเข้าไปทำธุรกิจ พื้นที่และอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ รวมถึงการประสานกับหน่วยงานและนักธุรกิจในประเทศ

จากผลการศึกษาดังกล่าว นำไปสู่ข้อเสนอแนะทางนโยบายดังนี้ คือ 1) การลงทุนควรเป็นไปในทิศทางที่ทำให้ Labor Productivity เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้อุตสาหกรรมเติบโตอย่างมีศักยภาพ โดยสิ่งที่ผู้ประกอบการสามารถทำได้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพแรงงาน คือ การพัฒนาทักษะและมีมือแรงงานทั้งด้านการผลิตและการใช้เทคโนโลยี รวมถึงการปรับปรุงกระบวนการให้ผลิตสินค้าได้มากขึ้นภายใต้จำนวนพนักงานที่เท่าเดิม 2) ภาคเอกชนควรรวมกลุ่มอุตสาหกรรม (Cluster) สร้างเครือข่าย ระดมข้อมูล เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการออกไปลงทุนต่างประเทศ และ 3) ภาครัฐมีความจำเป็นต้องส่งเสริม อำนวยความสะดวก เตรียมความพร้อม ตลอดจนแสวงหาช่องทางให้กับผู้ประกอบการไทย เช่น การมีหน่วยงานให้คำปรึกษาและให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์แก่การลงทุนทั้งในและต่างประเทศ

สารบัญ

1. บทนำ	1
2. การลงทุนโดยตรงของธุรกิจในประเทศ (Inward TDI)	
2.1 เครื่องชี้สำคัญ	3
2.2 มูลค่าการลงทุนจำแนกตามอุตสาหกรรม	6
2.3 ปัจจัยกำหนดการลงทุน	10
3. การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI)	
3.1 ความหมายและรูปแบบของ FDI	13
3.2 ผลกระทบของ FDI	14
3.3 FDI ในภาคใต้	16
4. บทบาทของการลงทุนโดยตรงในอุตสาหกรรมการผลิตหลักของภาคใต้	17
5. การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ	
5.1 ภาพรวมการลงทุน Outward TDI ของประเทศและภาคใต้	21
5.2 ประโยชน์ของการลงทุนในต่างประเทศ	23
5.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ	25
5.4 การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศในอุตสาหกรรมการผลิตหลักของภาคใต้	27
6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ	32
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	

สารบัญรูป

รูป 1 มูลค่าการส่งออกและผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคใต้ (Gross Regional Product: GRP)	1
รูป 2 โครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในภาคใต้	3
รูป 3 การจดทะเบียนนิติบุคคลในภาคใต้	4
รูป 4 พื้นที่ได้รับอนุญาตก่อสร้างในภาคใต้	5
รูป 5 การเบิกจ่ายเงินงบประมาณเพื่อการลงทุนในภาคใต้	6
รูป 6 เงินลงทุนของนักลงทุนไทยที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในภาคใต้	6
รูป 7 เงินลงทุนในอุตสาหกรรมยางพาราแปรรูปที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในภาคใต้	7
รูป 8 เงินลงทุนในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในภาคใต้	8
รูป 9 เงินลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารทะเลที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในภาคใต้	9
รูป 10 เงินลงทุนในอุตสาหกรรมไฟฟ้าและพลังงานที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในภาคใต้	9
รูป 11 เงินลงทุนในอุตสาหกรรมโรงแรมและภัตตาคารที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในภาคใต้	10
รูป 12 เงินลงทุน FDI ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในภาคใต้	16
รูป 13 เงินลงทุน FDI ภาคใต้ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ	17
รูป 14 เงินลงทุน FDI ภาคใต้จากประเทศต่าง ๆ	17
รูป 15 ผลการวิเคราะห์ Impulse Response Function (IRF)	19
รูป 16 ผลการวิเคราะห์ Variance Decomposition (VD)	20

สารบัญรูป (ต่อ)

รูป 17 มูลค่าเงินลงทุนโดยตรง FDI และ Outward TDI ของประเทศไทย	21
รูป 18 มูลค่าเงินลงทุนโดยตรง FDI และ Outward TDI ของภาคใต้	22
รูป 19 สัดส่วนการลงทุน Outward TDI ของภาคใต้	22
รูป 20 ประโยชน์ของการลงทุนในต่างประเทศ	25
รูป 21 ค่าแรงขั้นต่ำของประเทศไทยในภูมิภาคอาเซียน ปี 2556	26

สารบัญตาราง

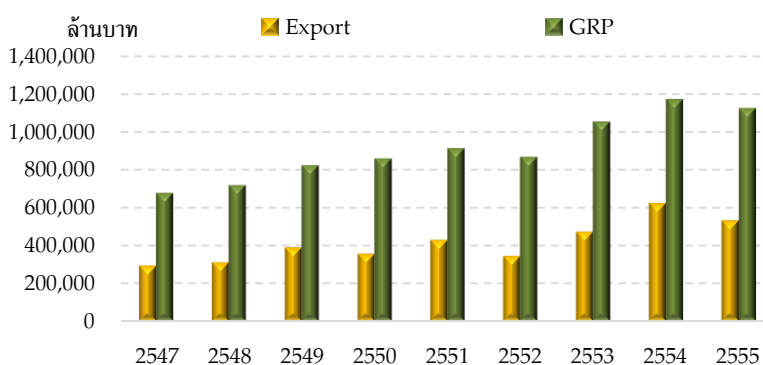
ตาราง 1	สรุปการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศในอุตสาหกรรมยางพาราแปรรูป	29
ตาราง 2	สรุปการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศในอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มดิบ/ น้ำมันมะพร้าว	30
ตาราง 3	สรุปการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศในอุตสาหกรรมอาหารทะเล	31
ตาราง 4	ข้อมูลเพิ่มเติมในการลงทุนต่างประเทศ	32

บทบาทของการลงทุนในอุตสาหกรรม: นัยต่อการเติบโตของเศรษฐกิจภูมิภาค

1. บทนำ

การส่งออกจัดเป็นแรงขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคใต้ และยังเป็นแหล่งสร้างรายได้และการจ้างงานให้แก่ประชากรในภาคใต้ อย่างไรก็ตาม ผลกระทบที่เห็นได้ชัดในปัจจุบัน คือ การพึ่งพาการส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมขั้นต้นเป็นหลัก ทำให้ต้องเผชิญกับความผันผวนของราคาสินค้าเกษตรที่เป็นไปตามฤดูกาลและการพึ่งพาความต้องการซื้อจากต่างประเทศ ดังนั้นท่ามกลางการเติบโตของเศรษฐกิจโลกปัจจุบันที่อาจยังไม่ฟื้นตัวดีเท่าไรนัก การเน้นการส่งออก (Export-led Growth Economy) แต่เพียงอย่างเดียววันนั้นคงไม่เพียงพอต่อการเติบโตของเศรษฐกิจ นอกจากนี้วัฏจักรเศรษฐกิจภาคใต้ จะมีความเปราะบางและอ่อนไหวต่อเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าสูงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แนวทางหนึ่งที่เป็นไปได้คือการให้ความสำคัญต่อการลงทุนในภาคใต้ ทั้งการลงทุนโดยตรงของธุรกิจไทย (Thai Direct Investment: TDI) และการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมและยกระดับรายได้ประชากรในภูมิภาค

รูป 1 มูลค่าการส่งออกและผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคใต้ (Gross Regional Product: GRP)

ที่มา: NESDB, ด้านศุลกากรภาคใต้

ภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้น นำไปสู่การเพิ่มโอกาสและความท้าทายในการลงทุนเป็นอย่างยิ่ง ทั้งการลงทุนโดยตรงของธุรกิจไทยในประเทศ (Inward Thai Direct Investment: Inward TDI) การลงทุนโดยตรงของธุรกิจไทยในต่างประเทศ (Outward Thai Direct Investment: Outward TDI) และการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) กล่าวคือ Inward TDI และ FDI มีส่วนช่วยทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) สูงขึ้น โดยเฉพาะ FDI มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศผู้รับการลงทุน (Host Country) โดยเปลี่ยนจากการพึ่งพิงภาคเกษตรกรรมไปสู่ประเทศอุตสาหกรรม ทำให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรม ได้แก่ อุตสาหกรรมที่หลากหลาย (Industrial Broadening) และอุตสาหกรรมที่ยกระดับมูลค่าเพิ่มขึ้น (Industrial upgrading) นอกจากนี้การเข้ามาของ

FDI เพื่อเข้าถึงแหล่งวัตถุดิบราคาถูก ขยายตลาดเพื่อกระจายสินค้าทั้งในประเทศและเป็นฐานการส่งออกสู่ประเทศอื่นๆ จะทำให้เกิดการถ่ายโอนความรู้ ทักษะ เทคโนโลยีใหม่ๆ และสร้างการจ้างงานในภูมิภาค ทำให้อุตสาหกรรมต่างๆ ในพื้นที่มีผลผลิตภาพการผลิต (Productivity) สูงขึ้น ทำให้เกิดมูลค่าเพิ่ม (Value Added) และความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness) ที่สูงขึ้น นอกจากนี้ การมี FDI ยังเอื้อประโยชน์ต่อการคืนตัวทางธุรกิจ เนื่องจากผู้ประกอบการต้องพยายามพัฒนาความสามารถในการแข่งขันเพื่อรักษาส่วนแบ่งตลาดโดยการเพิ่มศักยภาพการผลิตผ่านการส่งเสริมวิจัยและพัฒนา (R&D) และผ่านการเลียนแบบหรือเรียนรู้ Know-how จากต่างชาติ ซึ่งเป็นปัจจัยเสริมที่จะกระตุ้นให้เกิด Inward TDI มากขึ้นได้ อย่างไรก็ตาม FDI จะเกิดประโยชน์มากนักน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถในการเรียนรู้ ซึมซับเทคโนโลยีของ Host Country เองและมักเกิดผลชัดเจนในระยะยาว เพราะทักษะเทคโนโลยีต้องอาศัยระยะเวลาในการถ่ายทอดและเรียนรู้จนชำนาญ นอกจากนี้การพึ่งพิงเงินทุนจากต่างประเทศมากเกินไป จะทำให้การเติบโตและการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมีรากฐานที่ไม่มั่นคงกรณีที่ต่างชาติมีการถอนเงินทุนกลับประเทศ ดังนั้น การลงทุน Inward TDI และ Outward TDI จึงควรถูกส่งเสริมควบคู่ไปด้วย

การลงทุนโดยตรงของธุรกิจไทย (TDI) ขึ้นอยู่กับปัจจัยทางด้านความพร้อมและศักยภาพของผู้ประกอบการเป็นสำคัญ ปัจจุบันพบว่า Inward TDI ส่วนใหญ่จะเป็นการเพิ่มทุนจดทะเบียนในกิจการที่มีอยู่เดิม จากการนำกำไรที่ได้กลับมาลงทุน เช่น ขยายกำลังการผลิต ก่อสร้างโรงงานใหม่ ซ่อมและซ่อมแซมเครื่องจักรอุปกรณ์ เป็นต้น รวมถึงเป็นการขยายสาขาจากธุรกิจในประเทศที่มาจากส่วนกลาง ซึ่งเป็นตัวสะท้อนว่า ธุรกิจภายในภาคได้ยังมีความพร้อมด้านการลงทุนใหม่เพื่อก่อให้เกิดอุตสาหกรรมที่หลากหลายไม่มากนัก ขณะเดียวกันฐานะการลงทุน Outward TDI แม้จะปรับดีขึ้นกว่าในอดีตแต่ยังมีปริมาณและมูลค่าไม่มากนัก โดยมักกระจุกตัวในบางอุตสาหกรรมและเป็นการลงทุนของผู้ประกอบการรายใหญ่เท่านั้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าว การให้ความสำคัญกับการลงทุนทางตรงทุกประเภทในภาคใต้ จึงเป็นสิ่งจำเป็นในการผลักดันเศรษฐกิจให้เติบโต โดยจะต้องวางนโยบายที่จะกำหนดทิศทางการลงทุนให้มีความเหมาะสมเพื่อให้เกิดประโยชน์และปูพื้นฐานการพัฒนาอุตสาหกรรมของภูมิภาคให้สามารถยกระดับและพึ่งตนเองได้ในระยะยาว งานศึกษานี้จึงต้องการศึกษาถึงบทบาทของการลงทุนในอุตสาหกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในภาคใต้ ต่อการเติบโตและพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีอยู่ ทั้งการลงทุนโดยตรงของธุรกิจไทย (TDI) และการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) รวมถึงความพร้อมและอุปสรรค/ข้อจำกัดของนักลงทุนภาคใต้ที่ออกไปยังลงทุนต่างประเทศ นำไปสู่การวางนโยบายกำหนดทิศทางการลงทุนและแก้ไขปัญหาอุปสรรคจากการลงทุนในอุตสาหกรรมเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจในภาคใต้ต่อไป

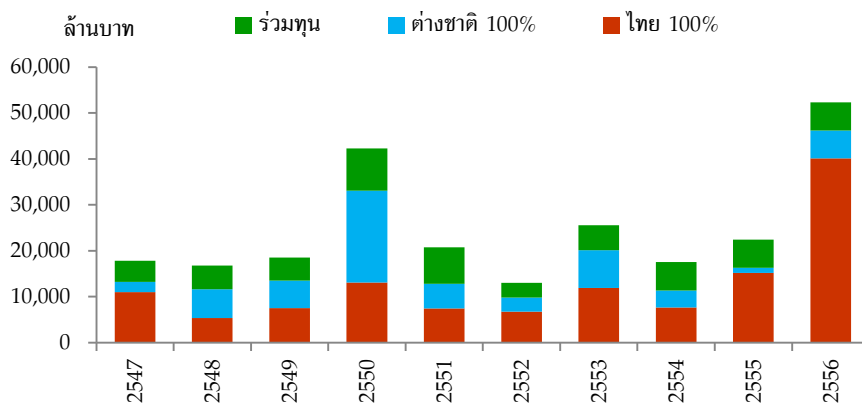
2. การลงทุนโดยตรงของธุรกิจในประเทศ (Inward TDI)

2.1 เครื่องชี้สำคัญ ที่สะท้อนการลงทุนของนักลงทุนไทยในภาคใต้ ได้แก่

1) การส่งเสริมการลงทุนจาก BOI

ในแต่ละปีนักธุรกิจไทยทั้งคนในพื้นที่และนอกพื้นที่ภาคใต้ขอรับการส่งเสริมการลงทุนเป็นสัดส่วนที่สูงกว่านักลงทุนต่างชาติและการร่วมทุน โดยมีสัดส่วนการลงทุนเกินกึ่งหนึ่งของมูลค่าเงินลงทุนโดยรวม แสดงถึงศักยภาพของนักลงทุนไทย โดยมีโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment: BOI) ในช่วงปี 2547 - 2556 เฉลี่ยปีละ 50 โครงการเงินลงทุนเฉลี่ยปีละ 13,000 ล้านบาท หรือมีสัดส่วนร้อยละ 1.8 ของมูลค่าเงินลงทุนของคนไทยที่ผ่าน BOI ทั้งประเทศ โดยในปี 2556 โครงการลงทุนของคนไทยมีเงินลงทุนสูงกว่า 40,000 ล้านบาท

รูป 2 โครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในภาคใต้

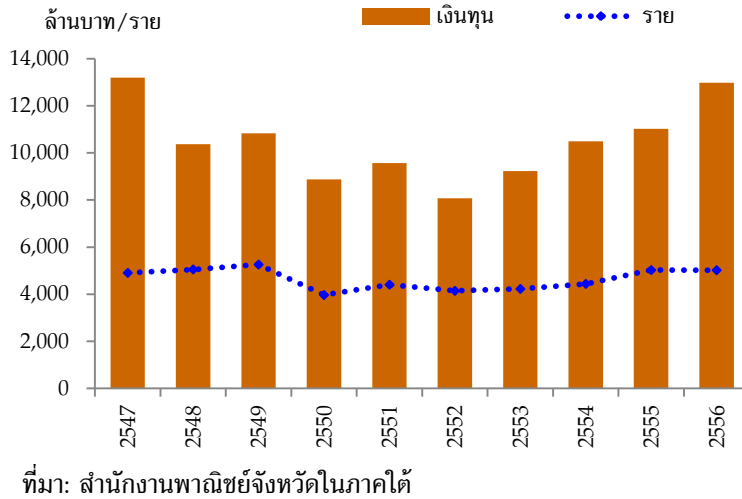

ที่มา: ศูนย์เศรษฐกิจการลงทุนภาค 5 และ 6 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

2) การจดทะเบียนธุรกิจนิติบุคคล

นอกจากโครงการที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนแล้ว ยังมีสถิติการทำธุรกิจในภาคใต้ จากยอดการจดทะเบียนธุรกิจนิติบุคคลผ่านสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า โดยในช่วงปี 2547 - 2556 มียอดการจดทะเบียนธุรกิจนิติบุคคลเฉลี่ยปีละ 4,500 ราย ทุนจดทะเบียนมากกว่า 10,000 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนของนักลงทุนชาวไทย นอกจากนี้ ยังมีการขยายธุรกิจซึ่งสะท้อนจากจำนวนธุรกิจที่มีการเพิ่มทุนจดทะเบียนกว่าปีละ 900 ราย ทุนจดทะเบียนเกือบ 18,000 ล้านบาท

รูป 3 การจดทะเบียนนิติบุคคลในภาคใต้

3) การจดทะเบียนโรงงาน

ด้านจำนวนโรงงานที่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ภาคใต้ พบว่าส่วนใหญ่มีการขอรับอนุญาตประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรมในภาคการผลิตที่เกี่ยวข้องเนื่องจากภาคเกษตรสำคัญของภาคใต้ ทั้งยางพารา ปาล์มน้ำมัน และอาหารทะเล นอกจากนี้ ภาคการผลิตไฟฟ้าเริ่มมีบทบาทสำคัญมากขึ้นในช่วง 4 - 5 ปีที่ผ่านมา เช่นเดียวกับภาพรวมสถิติการขอรับการส่งเสริมการลงทุนที่มีมากขึ้นเช่นกัน

4) การนำเข้าเครื่องจักรและอุปกรณ์

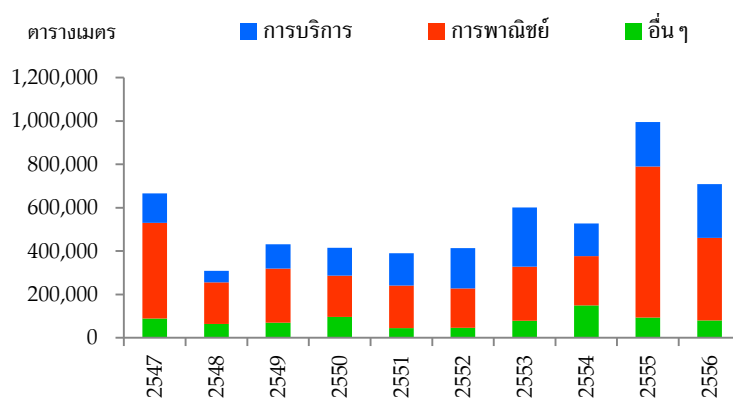
การนำเข้าสินค้าทุนประเภทเครื่องจักรและอุปกรณ์ สะท้อนถึงแนวโน้มการลงทุนในประเทศที่มีการขยายการลงทุนหรือไม่มีการขยายการลงทุน เนื่องจากเครื่องจักรและอุปกรณ์เป็นปัจจัยการผลิตที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินธุรกิจด้านการผลิต ซึ่งส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม มูลค่าการนำเข้าเครื่องจักรและอุปกรณ์จึงเป็นตัวแปรสำคัญอีกตัวแปรหนึ่งที่สะท้อนแนวโน้มการผลิตของโรงงานต่างๆ

ในช่วงปี 2554 - 2556 พบว่า ภาคใต้มีมูลค่าการนำเข้าเครื่องจักรและอุปกรณ์ซึ่งไม่รวมอุปกรณ์ชุดเจาะน้ำมันเฉลี่ยกว่า 80,000 ล้านบาทต่อปี โดยเป็นการนำเข้าเพื่อใช้ในโรงงานที่เพิ่งเริ่มกิจการ การปรับเปลี่ยนเครื่องจักรเดิมที่ใช้อยู่เดิม การเพิ่มสายการผลิตในโรงงานเดิม รวมทั้งผู้ประกอบการบางส่วนยังจำเป็นต้องลงทุนเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตและทดแทนแรงงานที่ขาดแคลน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มเศรษฐกิจที่เริ่มฟื้นตัวตามภาวะเศรษฐกิจโลกที่ค่อยๆ ปรับตัวดีขึ้น

5) พื้นที่ก่อสร้างเพื่อการพาณิชย์ บริการ และอื่น ๆ

จากการขยายตัวของการลงทุนภาคเอกชนผ่านการส่งเสริมการลงทุน การจดทะเบียนธุรกิจ การจัดตั้งโรงงานที่มีอย่างต่อเนื่องเกือบทุกภาคเศรษฐกิจสำคัญ ส่วนหนึ่งสะท้อนจากเครื่องชี้จากพื้นที่อนุญาตก่อสร้าง ซึ่งจะเห็นได้ว่าในช่วงหลายปีที่ผ่านมาพื้นที่ก่อสร้างเพื่อการพาณิชย์ บริการ และอื่น ๆ ไม่รวมที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง เฉลี่ยปีละ 540,000 ตารางเมตร โดยในปี 2556 พื้นที่อนุญาตก่อสร้างเพื่อการพาณิชย์ บริการ และอื่น ๆ สูงกว่า 700,000 ตารางเมตร

รูป 4 พื้นที่ได้รับอนุญาตก่อสร้างในภาคใต้

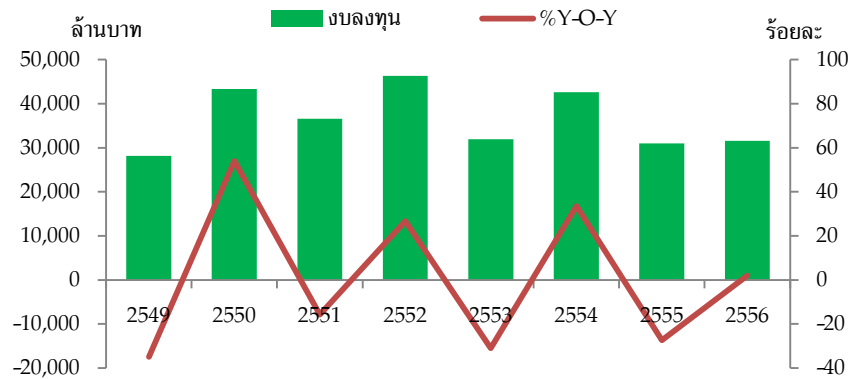

ที่มา: สำนักงานเทศบาลนคร, เมืองและตำบลในภาคใต้

6) การเบิกจ่ายเงินงบประมาณเพื่อการลงทุน

บทบาทการลงทุนของภาครัฐเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ผลักดันการเติบโตของเศรษฐกิจในภาคใต้ผ่านการเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อการลงทุน โดยเฉพาะในช่วงวิกฤติที่นักลงทุนภาคเอกชนขาดความเชื่อมั่นจากปัจจัยลบ อาทิ ภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว สถานการณ์ทางการเมือง ความมั่นคงของรัฐบาล การลงทุนจากภาครัฐจึงเป็นอีกปัจจัยสำคัญที่กระตุ้นการใช้จ่ายของประชาชน ก่อนส่งผ่านไปยังอัตราการขยายตัวของภาวะเศรษฐกิจ ในช่วงปี 2548 - 2556 ภาคใต้มีการเบิกจ่ายงบประมาณลงทุนเฉลี่ยปีละ 38,000 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการเสริมสร้างระบบสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐาน

รูป 5 การเบิกจ่ายเงินงบประมาณเพื่อการลงทุนในภาคใต้

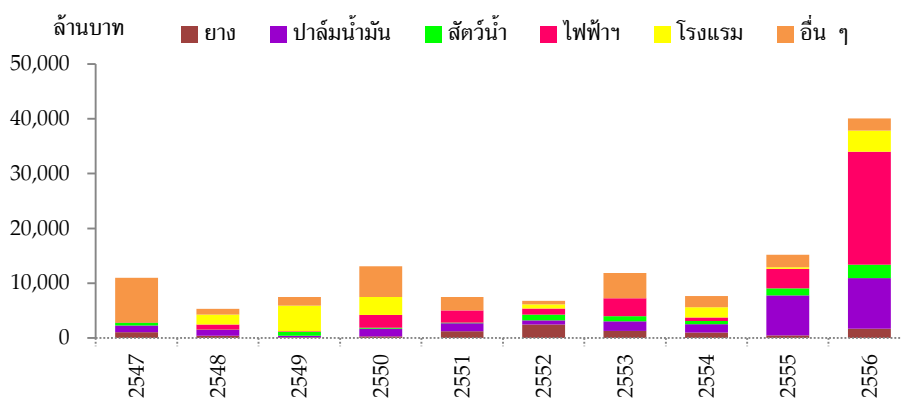

ที่มา: GFMS ประมวลผลโดยฝ่ายสถิติและข้อมูลสนเทศ ธปท.

2.2 มูลค่าการลงทุนจำแนกตามอุตสาหกรรม

หากพิจารณาตามประเภทธุรกิจพบว่า โครงการลงทุนส่วนใหญ่อยู่ในอุตสาหกรรมการผลิตที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรสำคัญของภาคใต้ ทั้งอุตสาหกรรมยางพาราแปรรูป อุตสาหกรรมปาล์ม น้ำมัน อุตสาหกรรมอาหารทะเล นอกจากนี้ ยังมีโครงการลงทุนที่เกี่ยวข้องเนื่องจากภาคการท่องเที่ยว อาทิ รีสอร์ท โรงแรม โครงการเกี่ยวกับไฟฟ้าและพลังงานทดแทน ซึ่งมีผู้ลงทุนจำนวนมากและมูลค่าโครงการสูง ซึ่งในระยะยาวเอื้อประโยชน์ต่อการทำธุรกิจในภาคใต้ เนื่องจากธุรกิจนี้เป็นการเพิ่มความมั่นคงด้านไฟฟ้าในภาคใต้ให้มีกำลังผลิตไฟฟ้าที่เพียงพอ ส่งผลให้การลงทุนในพื้นที่ภาคใต้มีความหลากหลายในภาคอุตสาหกรรมมากขึ้นกว่าในอดีต โดยมีทั้งโครงการลงทุนที่เป็นรายใหม่และการขยายการลงทุนของโครงการลงทุนเดิม โดยเฉพาะธุรกิจที่มีผลประกอบการดี

รูป 6 เงินลงทุนของนักลงทุนไทยที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในภาคใต้

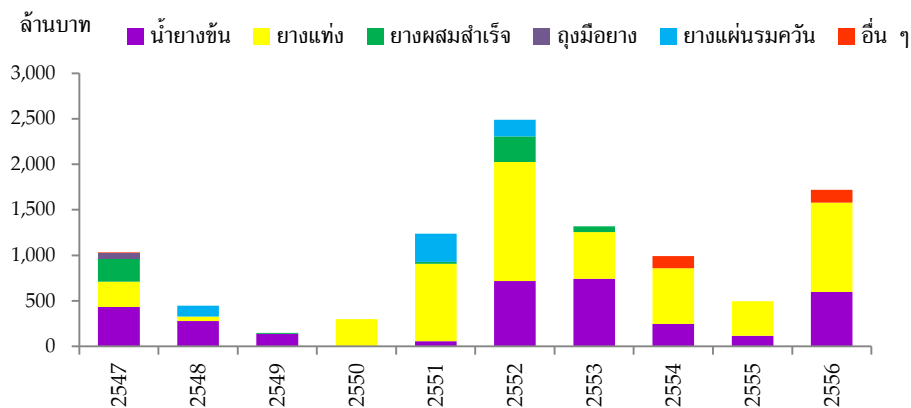

ที่มา: ศูนย์เศรษฐกิจการลงทุนภาค 5 และ 6 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

1) อุตสาหกรรมยางพาราแปรรูป

ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในโครงการแปรรูปเกษตรขั้นต้น ทั้งอุตสาหกรรมน้ำยางข้น ยางแท่ง ยางแผ่นรมควัน ยางผสมสำเร็จ ซึ่งเป็นสินค้าอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าเพิ่มต่ำ ขณะที่การลงทุนของนักลงทุนไทยในอุตสาหกรรมปลายน้ำซึ่งสามารถผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ซึ่งมีมูลค่าเพิ่ม (Value Added) มีจำนวนโครงการน้อยมาก อาทิ การผลิตถุงมือยาง และในบางปีไม่มีโครงการลงทุนของคนไทยแม้เพียงโครงการเดียว นอกจากนี้ โครงการที่ได้รับอนุมัติการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมยางพาราแปรรูป ส่วนใหญ่จะเป็นการเพิ่มทุนจดทะเบียนในกิจการที่มีอยู่เดิมจากการนำกำไรที่ได้กลับมาลงทุน หรือเป็นการขยายสาขาจากธุรกิจในประเทศที่มาจากส่วนกลาง โดยเกือบทั้งหมดเป็นการผลิตเพื่อส่งออกเป็นหลัก

รูป 7 เงินลงทุนในอุตสาหกรรมยางพาราแปรรูปที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในภาคใต้

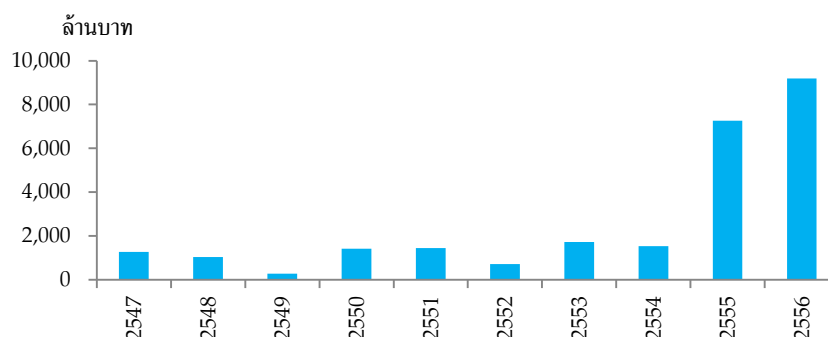
ที่มา: ศูนย์เศรษฐกิจการลงทุนภาค 5 และ 6 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

2) อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน

ส่วนใหญ่เป็นโครงการสกัดน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil: CPO) จากผลปาล์มน้ำมันและเมล็ดในปาล์มในจังหวัดที่เป็นแหล่งปลูกปาล์มน้ำมันที่สำคัญ ทั้งกระบี่ สุราษฎร์ธานี ชุมพร ซึ่งในช่วงปี 2547 – 2554 มูลค่าเงินลงทุนในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันเฉลี่ยต่อปีไม่เกิน 2,000 ล้านบาท

ขณะที่ ปี 2555 – 2556 เป็นปีแห่งการก้าวกระโดด เนื่องจากมูลค่าการลงทุนเพิ่มขึ้นมาก โดยมีมูลค่าเฉลี่ยปีละ 8,000 ล้านบาท และปี 2555 มีโครงการผลิตน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ (Refined Palm Oil: RPO) ซึ่งใช้วัตถุดิบน้ำมันปาล์มดิบที่ผลิตได้ในพื้นที่มากขึ้นจากอดีตที่ส่งไปเป็นวัตถุดิบให้กับโรงงานในเขตภาคกลางในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีและชุมพร เงินลงทุนกว่า 4,000 ล้านบาท

รูป 8 เงินลงทุนในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในภาคใต้

ที่มา: ศูนย์เศรษฐกิจการลงทุนภาค 5 และ 6 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

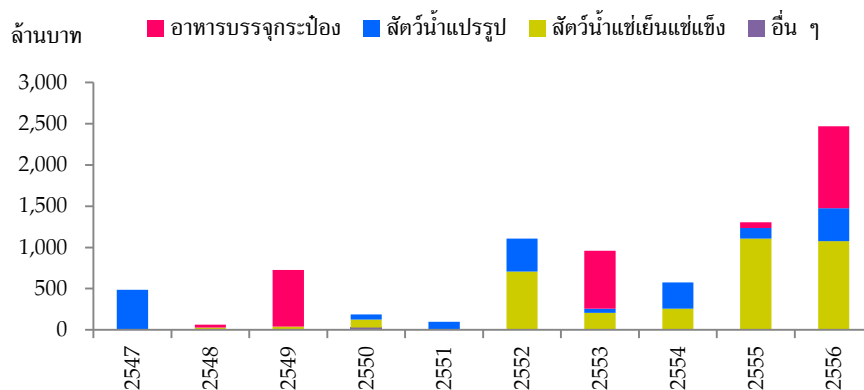
3) อุตสาหกรรมอาหารทะเล

แม้ว่าภาคใต้จะเป็นแหล่งผลิตอาหารทะเลที่สำคัญ คือ กุ้ง และมีการทำประมงนอกน่านน้ำในประเทศมาเลเซีย พม่าและอินโดนีเซีย แต่โครงการลงทุนเกี่ยวกับอาหารทะเลในภาคใต้ ส่วนใหญ่เป็นเพียงโครงการเพื่อผลิตอาหารทะเลแช่เย็นแช่แข็งซึ่งเป็นการแปรรูปเบื้องต้น อาทิ กุ้งแช่เย็นแช่แข็ง ปลาหมึกแช่เย็นแช่แข็ง

ส่วนโครงการอาหารทะเล ซึ่งเป็นการผลิตที่เพิ่มมูลค่าสินค้า เช่น การผลิตเนื้อปลาซูริมี มีมูลค่าการลงทุนเฉลี่ยประมาณ 240 ล้านบาทต่อปี ซึ่งอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับมูลค่าเงินลงทุนโดยรวม ด้านโครงการเพื่อผลิตอาหารทะเลบรรจุกระป๋อง มีมูลค่าการลงทุนเฉลี่ยประมาณ 500 ล้านบาทต่อปี

อย่างไรก็ตาม มีโครงการลงทุนเพื่อผลิตอาหารทะเลเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่ม (Value Added) มากขึ้นกว่าในอดีต โดยมีการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์พร้อมปรุง (Ready to Cook) เช่น กุ้งแกะเปลือก เด็ดหัว และพร้อมรับประทาน (Ready to Eat) ที่สามารถรับประทานได้ทันทีหลังจากผ่านขั้นตอนการละลายหรือปรุงแล้วมากขึ้น

รูป 9 เงินลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารทะเลที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในภาคใต้

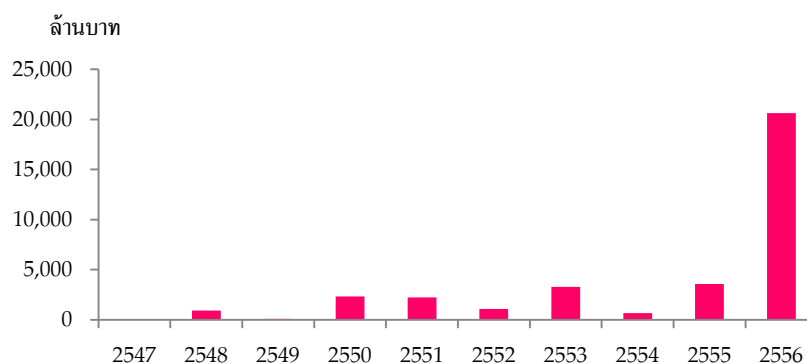

ที่มา: ศูนย์เศรษฐกิจการลงทุนภาค 5 และ 6 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

4) อุตสาหกรรมไฟฟ้าและพลังงาน

โครงการเกี่ยวกับไฟฟ้าและพลังงานทดแทน โดยเฉพาะการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานชีวมวล (Biomass) และชีวภาพ (Biogas) จากทะลายและเส้นใยปาล์ม โดยนำไปเป็นเชื้อเพลิงในเตาเผา และน้ำเสียจากกระบวนการสกัดน้ำมันปาล์มดิบเพื่อผลิตแก๊สชีวภาพ โดยมีผู้ประกอบการผลิตน้ำมันปาล์มดิบเป็นผู้ขอลงทุนในพลังงานทดแทนจำนวนหลายราย ซึ่งจะเอื้อประโยชน์ต่อการทำธุรกิจในภาคใต้ เนื่องจากธุรกิจนี้เป็นการเพิ่มความมั่นคงด้านไฟฟ้าในภาคใต้ให้มีกำลังการผลิตไฟฟ้าที่เพียงพอ โดยมีมูลค่าการลงทุนเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ในปี 2556 มีมูลค่าการลงทุนสูงกว่า 20,000 ล้านบาท เกิดจากการขยายการลงทุนของโรงไฟฟ้าชนอมเป็นสำคัญ

รูป 10 เงินลงทุนในอุตสาหกรรมไฟฟ้าและพลังงานที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในภาคใต้

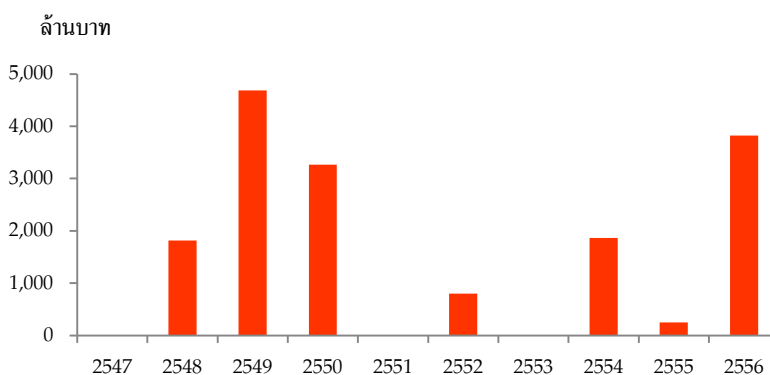

ที่มา: ศูนย์เศรษฐกิจการลงทุนภาค 5 และ 6 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

5) อุตสาหกรรมโรงแรมและภัตตาคาร

ในช่วงปี 2549 - 2550 การลงทุนในโครงการโรงแรม ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนเพื่อฟื้นฟูกิจการที่ประสบภัยพิบัติจากเหตุการณ์สึนามิ ในพื้นที่จังหวัดกระบี่ ภูเก็ตและพังงา ส่งผลให้มูลค่าเงินลงทุนค่อนข้างสูง ส่วนปี 2554 และ 2556 เป็นการลงทุนสร้างโรงแรมขนาดใหญ่ในจังหวัดภูเก็ต เพื่อตอบสนองความต้องการห้องพักของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในฝั่งอันดามันค่อนข้างมาก โดยเฉพาะในจังหวัดภูเก็ต กระบี่ และพังงา ซึ่งการท่องเที่ยวขยายตัวมาก

รูป 11 เงินลงทุนในอุตสาหกรรมโรงแรมและภัตตาคารที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในภาคใต้

ที่มา: ศูนย์เศรษฐกิจการลงทุนภาค 5 และ 6 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

2.3 ปัจจัยกำหนดการลงทุน

ศักยภาพของภาคใต้ที่เป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ โดยเป็นแหล่งผลิตยางพาราและปาล์มน้ำมัน ประกอบกับมีแหล่งท่องเที่ยวหลากหลายทั้งทางธรรมชาติ วัฒนธรรม จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้นักลงทุนเข้ามาลงทุนในภาคใต้มากขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) การแสวงหาทรัพยากรธรรมชาติเพื่อนำมาเป็นวัตถุดิบในการผลิต (Resource Seeking) (2) การลงทุนเพื่อรองรับความต้องการในประเทศและต่างประเทศ (Market Seeking) รวมถึง (3) การลงทุนเพื่อรองรับความต้องการที่จะมีมากขึ้นจากการรวมกลุ่ม AEC ในปี 2558 (Efficiency Seeking) ซึ่งภาคใต้มีข้อได้เปรียบทางด้านทำเลที่ตั้ง เนื่องจากตั้งอยู่ใกล้กับประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ และบรูไน ซึ่งเป็นตลาดใหญ่สุดในกลุ่มอาเซียน โดยมีประชากรกว่า 370 ล้านคน¹

สำหรับปัจจัยสำคัญที่กำหนดให้ธุรกิจไทยมีการลงทุนในภาคใต้มีดังนี้

¹ www.thai-aec.com วันที่ 28/3/2557

(1) กำไรที่คาดว่าจะได้รับ (Expected Profit) ประเมินอัตรากำไรที่คาดว่าจะได้รับจากการลงทุน เนื่องจากการลงทุนต้องมีการจ่ายค่าตอบแทนแก่เจ้าของเงินทุน ดังนั้นผู้ลงทุนจึงต้องเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุน หากต้นทุนต่ำกว่าผลตอบแทนก็จะได้กำไร หากกำไรที่คาดว่าจะได้รับอยู่ในระดับที่สูงก็จะเป็นแรงจูงใจให้นักลงทุนตัดสินใจลงทุน ในทางตรงกันข้ามหากอัตรากำไรที่คาดว่าจะได้รับอยู่ในระดับที่ต่ำก็จะทำให้นักลงทุนตัดสินใจไม่เพิ่มการลงทุน

(2) ขนาดตลาด (Market Size) ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ลงทุนเพื่อขยายตลาดไปต่างประเทศ โดยใช้ภาคใต้เป็นฐานการผลิตสินค้าเพื่อส่งออกไปจำหน่ายยังตลาดโลก ขณะที่ตลาดภายในภาคใต้ไม่เป็นเหตุจูงใจ เนื่องจากกำลังซื้อไม่มากนัก โดย ณ สิ้นปี 2555 มีประชากรทั้งสิ้นประมาณ 9 ล้านคน รายได้ต่อหัวอยู่ที่ 124,912 บาท ส่วนการลงทุนในภาคโรงแรมและบริการ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นโอกาสจากการขยายตัวของการท่องเที่ยวซึ่งแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวไม่ต่ำกว่า 6.5 ล้านคน เนื่องจากศักยภาพของภาคใต้ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญ โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล และมีพื้นที่ชายแดนติดต่อกับประเทศมาเลเซีย ทำให้มีการลงทุนในภาคโรงแรมอย่างต่อเนื่อง

(3) อุตสาหกรรมสนับสนุน (Supporting Industries) และวัตถุดิบในการผลิตจะต้องเพียงพอในการจัดตั้งสถานประกอบการธุรกิจ โดยผู้ประกอบการต้องคำนึงถึงแหล่งวัตถุดิบที่นำมาใช้ในการผลิต ควรจะอยู่ในแหล่งวัตถุดิบหรือใกล้แหล่งวัตถุดิบ เพื่อสะดวกในการจัดหาวัตถุดิบราคาถูกและลดค่าขนส่ง เช่น โรงงานผลิตปลากระป๋อง ควรตั้งอยู่ใกล้ชายฝั่งทะเลจะได้วัตถุดิบราคาถูก คุณภาพดี แต่ถ้าโรงงานผลิตปลากระป๋อง ตั้งอยู่ไกลจากชายฝั่งทะเลมาก วัตถุดิบที่จัดหาอาจไม่มีหรือมีจำนวนน้อยทำให้วัตถุดิบราคาสูง คุณภาพไม่ดีและต้องเสียค่าขนส่งสูง เป็นต้น นอกจากนี้ การมีอุตสาหกรรมสนับสนุนหรืออุตสาหกรรมที่ผลิตและส่งออกสินค้า วัตถุดิบ หรือบริการให้กับอุตสาหกรรมหลัก มีความสำคัญต่อการลงทุน ซึ่งอาจรวมกลุ่มเป็นระบบ Supply Chain จะส่งผลให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่มีความเชื่อมโยงและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มโดยรวมของอุตสาหกรรมให้สูงขึ้น และเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันที่ยั่งยืน

(4) โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) โดยรวมมีเพียงพอ มีระบบสาธารณูปโภค อาทิ ไฟฟ้า ประปาและการขนส่งภายในประเทศที่เพียงพอและมีคุณภาพ จะช่วยอำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพของผู้ลงทุน ทั้งในกระบวนการผลิตและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์

(5) ความเชื่อมั่นของนักลงทุน (Investor Confidence) ต่อภาวะเศรษฐกิจโลกและไทย ซึ่งจะมีผลต่อแนวโน้มการส่งออกและการบริโภคของภาคเอกชน หากเศรษฐกิจโลกมีความเปราะบางสูง ส่งผลให้นักลงทุนชะลอการลงทุน เพื่อรอดูทิศทางเศรษฐกิจโลก เนื่องจากไทยพึ่งพิงการส่งออกเป็นหลัก ส่วนการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจไทยมีผลต่อการลงทุน กล่าวคือ หากอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) อยู่ในระดับต่ำหรือมีการขยายตัวที่ลดลง ซึ่งแสดงว่าประชาชนมีอำนาจซื้อลดลง การลงทุนจะอยู่ในระดับต่ำ ในทางตรงข้าม หากอัตราการขยายตัวของ GDP อยู่ในระดับที่สูงหรือมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น นักลงทุนสามารถคาดหวังว่าสามารถขายสินค้าได้เพิ่มมากขึ้น การลงทุนจึงเพิ่มสูงตามไปด้วย

(6) อัตราดอกเบี้ย (Rate of Interest) ซึ่งจะมีผลต่อต้นทุนกู้ยืม โดยต้นทุนทางการเงิน (Cost of Funds) สะท้อนถึงประเภทแหล่งเงินทุนและต้นทุนที่นักลงทุนต้องเสียหากใช้แหล่งเงินทุนนั้น ๆ โดยแหล่งเงินทุนสำคัญ อาทิ สินเชื่อจากสถาบันการเงิน การระดมทุนจากตลาดทุน โดยสินเชื่อจากสถาบันการเงินมีบทบาทที่สำคัญและสามารถเป็นตัวแทนด้านต้นทุนทางการเงินได้ดี ดังนั้น การวิเคราะห์แนวโน้มของอัตราดอกเบี้ยสามารถสะท้อนถึงต้นทุนที่ผู้ประกอบการหรือนักลงทุนต้องเสียหากตัดสินใจขยายการลงทุน

(7) ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี (Technological Progress) เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดโลกที่มีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เนื่องจากภาคธุรกิจต้องพบกับการแข่งขันที่มีความรุนแรงเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ การมีเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ต่างจากคู่แข่งและมีความเป็นผู้นำทางด้านผลิตภัณฑ์ใหม่ ก็จะทำให้บริษัทได้เปรียบคู่แข่ง ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะส่งผลให้มีการลงทุนเพิ่มสูงขึ้น

(8) เสถียรภาพทางการเมือง (Political Stability) หากสถานการณ์การเมืองในประเทศไม่มีเสถียรภาพหรือมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองบ่อย จะส่งผลให้ขาดความต่อเนื่องของการทำงานนโยบาย ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการลงทุน โดยอาจจะชะลอการลงทุนหรือไปลงทุนในประเทศอื่นที่มีโอกาสมากกว่า นอกจากนี้ หากเกิดวิกฤติการณ์ทางการเมืองยังส่งผลต่อการระดมทุนในตลาดทุน

(9) นโยบายของภาครัฐ (Government Policies) หากภาครัฐมีนโยบายที่เอื้อต่อบรรยากาศการลงทุน อาทิ การให้สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน (Investment Promotion) ทั้งสิทธิประโยชน์ที่เกี่ยวกับภาษีอากรภาษีและมิใช่ภาษีอากร รวมไปถึงการอำนวยความสะดวก และให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบการในส่วนที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ นโยบายปรับลดภาษีเงินได้นิติบุคคล รวมทั้งการออกมาตรการสนับสนุนเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ซึ่งส่วนใหญ่จะมี 4 ด้าน ได้แก่ มาตรการด้านการบริโภคภาคเอกชน มาตรการด้านการลงทุนภาคเอกชน มาตรการด้านการใช้จ่ายภาครัฐ และมาตรการด้านการส่งออก ยังเป็นส่วนหนึ่งที่กระตุ้นการตัดสินใจลงทุนทั้งในรายใหม่และรายเดิม

3. การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI)

ในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน ประเทศกำลังพัฒนาและประเทศตลาดเกิดใหม่ (Emerging Market Economies) มักอาศัย FDI เป็นแรงกระตุ้นการเพิ่มขีดความสามารถทางเศรษฐกิจของประเทศ และผลักดันกิจกรรมต่าง ๆ ในระบบเศรษฐกิจให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในขณะที่ประเทศประสบกับภาวะเศรษฐกิจถดถอยและกำลังตกต่ำ FDI กลายเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้เศรษฐกิจฟื้นตัว โดยทำให้ประเทศมีเงินทุนไหลเข้ามากขึ้น เป็นการเพิ่มสภาพคล่องให้แก่ตลาดเงินภายในประเทศและกิจการที่ประสบปัญหาทางการเงิน การขยายกิจการหรือลงทุนใหม่ๆ ทำให้มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ การลงทุนจากต่างชาติจะก่อให้เกิดการถ่ายโอนเทคโนโลยีและความรู้ทางการบริหารจัดการ รวมถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีมาตรฐาน เป็นสินค้าที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

3.1 ความหมายและรูปแบบของ FDI

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) หมายถึง การที่นักลงทุนหรือบริษัทมีการลงทุน ประกอบธุรกิจ ผลิตสินค้าและบริการขึ้นในประเทศอื่น มีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าไปควบคุมการบริหารสินทรัพย์ หรือธุรกิจนั้น โดยที่การลงทุนอาจเกิดจากการเคลื่อนย้ายเงินทุนออกไปทำการลงทุนยังต่างประเทศของนักลงทุนเอง หรือเป็นการลงทุนโดยอาศัยเงินทุนจากแหล่งภายนอกประเทศ

ธนาคารแห่งประเทศไทยให้นิยาม FDI คือ อุดมการณ์การลงทุนซึ่งผู้ลงทุนที่มีถิ่นฐานในประเทศหนึ่งไปลงทุนในธุรกิจที่มีถิ่นฐานอีกประเทศหนึ่ง โดยผู้ลงทุนมีส่วนในการบริหารธุรกิจนั้น ๆ ทั้งที่จัดตั้งเป็นนิติบุคคล ส่วนบุคคล ประกอบด้วย เงินลงทุน 3 ลักษณะ ดังนี้

1) เงินลงทุนในเรือนหุ้น (Equity Capital) หมายถึง การลงทุนด้วยการถือหุ้นในกิจการ โดยมีสัดส่วนการถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป หรือมีสิทธิในการร่วมบริหารกิจการ

2) เงินกู้จากบริษัทแม่หรือบริษัทในเครือ (Loans from Parent Company or Affiliates) ยกเว้นกรณีบริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ โดยจะถือเป็นเงินกู้ยืมอื่น ๆ แทน

3) กำไรที่นำกลับมาลงทุน (Reinvested Earnings) หมายถึง รายได้ในรูปเงินปันผลของผู้ลงทุนทางตรงที่สมควรได้รับตามสัดส่วนการถือหุ้นในวิสาหกิจนั้น ๆ หรือรายได้ของสาขาที่ไม่ส่งกลับผู้ลงทุน

นอกจากนี้ การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (The United Nations Conference on Trade and Development: UNCTAD) จำแนกรูปแบบและลักษณะของ FDI ไว้ดังนี้

1) Greenfield Investment เป็นการลงทุนใหม่และนำเงินทุนเข้ามาลงทุนจากต่างประเทศ โดยตรง

2) Reinvested Earnings เป็นการนำผลกำไรจากการลงทุนในประเทศนั้นเพื่อการลงทุนเพิ่ม

3) Intra-company Loans เป็นการกู้ยืมเงินจากบริษัทแม่จากประเทศต้นทางหรือจากบริษัทในเครือจากนอกประเทศ เข้ามายังประเทศปลายทางภายใต้กำหนดเวลาและผลตอบแทน

4) Mergers and Acquisitions (M&A) เป็นการควบรวมกิจการกับบริษัทต่างประเทศที่อยู่ ในอุตสาหกรรมเดียวกันหรืออุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง

5) Non-equity Forms of FDI ซึ่งหมายถึงการได้รับสัมปทาน เช่น การทำสัญญารับเหมา หรือรับจ้างผลิตตามสัญญาจ้าง (Subcontracting) การได้รับอนุญาตให้ใช้ทรัพย์สินทางปัญญาของกิจการไป ประกอบธุรกิจ (Licensing) การได้รับอนุญาตให้ดำเนินธุรกิจของกิจการภายใต้ข้อกำหนด (Franchising) เป็นต้น

3.2 ผลกระทบของ FDI

ผลกระทบของ FDI ต่อประเทศที่เป็นเจ้าของเงินลงทุน (Home Country)

ประเทศที่เป็นเจ้าของเงินลงทุนส่วนใหญ่ มักเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว (แต่ในปัจจุบันจะมีการลงทุนจากประเทศกำลังพัฒนามากขึ้น) การนำเงินไปลงทุนในต่างประเทศจึงมักไม่ได้มีผลลบต่อเศรษฐกิจของประเทศเท่าใดนัก เนื่องจากประเทศผู้ลงทุนมักมีฐานะทางการเงินมั่นคง ตรงกันข้ามกับประเทศที่รับการลงทุนซึ่งมักเป็นประเทศกำลังพัฒนา ผลกระทบของ FDI จึงมักจะส่งผลต่อเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนาในระดับที่สูงกว่า ทำให้รัฐบาลต้องพึงระวังในการตัดสินใจด้านนโยบายการลงทุนเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม FDI มีผลกระทบทั้งในแง่บวกและแง่ลบต่อประเทศเจ้าของเงินลงทุน ดังนี้

ผลกระทบในแง่บวก

1) **ความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น** การลงทุน FDI สามารถช่วยให้ธุรกิจเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในระยะยาวได้ เนื่องจากในปัจจุบันกระแสโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้ธุรกิจที่จะดำรงอยู่ได้ในระยะยาวจำเป็นต้องแข่งขันได้ในระดับโลก โดยเลือกทำธุรกิจที่มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งจะส่งผลต่อกิจการโดยรวม เช่น การผลิตคอมพิวเตอร์มีการลงทุนในต่างประเทศแยกไปตามประเภทของชิ้นส่วนต่างๆ โดยเฉพาะกิจกรรมการประกอบชิ้นส่วนมักทำในประเทศที่มีค่าแรงงานถูก เป็นต้น

2) **อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน** การลงทุน FDI เป็นการลงทุนโดยตรงที่ได้รับอัตราผลตอบแทนจากเงินทุนระยะยาวและให้ผลตอบแทนอย่างต่อเนื่องหากมีการบริหารจัดการที่ดี ส่งผลไปยังรายได้ของคนในชาติเพิ่มขึ้น เนื่องจากประเทศเจ้าของเงินลงทุนจะมีการส่งรายได้หรือผลกำไรกลับสู่ประเทศ

3) **กระจายความเสี่ยงและลดข้อจำกัดในการทำธุรกิจในประเทศ** เช่น ข้อจำกัดจากการขาดแคลนแรงงานในประเทศ ขาดแคลนวัตถุดิบ ทำให้ไม่ต้องพึ่งพิงการนำเข้าวัตถุดิบ (Inputs) มากนัก นอกจากนี้ ประเทศที่เป็นเจ้าของเงินลงทุนสามารถกระจายความเสี่ยงด้านรายได้ หรือผลประกอบการที่มากกว่าการจำกัดการผลิตและจำหน่ายแต่เพียงในประเทศ เช่น ความสามารถในการตั้งราคาที่สูงกว่าการขายในประเทศ เป็นต้น

ผลกระทบแง่ลบ

1) **การจ้างงานในประเทศที่ลดลง** เมื่อมีการลงทุนต่างประเทศ หากเป็นการย้ายฐานการผลิตและจำเป็นต้องปิดโรงงานในประเทศ ก็จะทำให้เกิดการจ้างงานลดลง

2) **ผลเสียต่อดุลการชำระเงิน** การนำเงินไปลงทุนในต่างประเทศถือเป็นการนำเงินออกนอกประเทศ (Capital Outflow) ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียต่อดุลการชำระเงินของประเทศในระยะเริ่มต้นของการลงทุน นอกจากนี้ หากประเทศเจ้าของทุนไปตั้งฐานการผลิตสินค้าขึ้นต้นและมีการนำเข้า (Re-Import) สินค้าดังกล่าวก็จะส่งผลเสียต่อดุลการชำระเงินเช่นกัน

ผลกระทบ FDI ต่อประเทศที่เป็นผู้รับเงินลงทุน (Host Country)

ผลกระทบในแง่บวก

1) **การถ่ายทอดเทคโนโลยี (Technology Transfer)** ประเทศผู้รับเงินลงทุนจะได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยีผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ การเชื่อมโยงระหว่างผู้ผลิตต่างชาติกับ Supplier ในประเทศ การเชื่อมโยงระหว่างบริษัทที่ผลิตสินค้าในอุตสาหกรรมเดียวกัน การเคลื่อนย้ายแรงงานมีทักษะหรือการที่แรงงานมีทักษะออกจากบริษัทไปเป็นผู้ประกอบการ และการร่วมมือวิจัยและพัฒนาระหว่างประเทศ

2) **การพัฒนาผลิตภาพแรงงาน (Labor Productivity)** นอกจากการได้เรียนรู้เทคโนโลยีจากต่างชาติแล้ว การได้เรียนรู้ทักษะการผลิตหรือการจัดการก็เป็นสิ่งจูงใจไม่น้อยสำหรับธุรกิจที่ต้องการพัฒนาทรัพยากรบุคคล โดยเป็นการสร้างรากฐานธุรกิจให้เข้มแข็งผ่านการพัฒนาแรงงานไร้ทักษะให้เป็นแรงงานมีทักษะมากขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของค่าจ้างต่อไป

3) **การจ้างงานที่เพิ่มขึ้น (Job Creation)** เนื่องจาก FDI ทำให้เกิดข้อผูกพันระยะยาวของผู้เข้ามาลงทุน เช่น การที่ต้องตั้งโรงงานใหม่หรือขยายกิจการ จะก่อให้เกิดการสร้างงาน ซึ่งจะช่วยให้ความเป็นอยู่ของประชากรในพื้นที่ดีขึ้น และส่งผลดีต่อเศรษฐกิจในภาพรวมให้เติบโตขึ้นตามลำดับ

4) **การมีโครงข่ายการผลิต (Production Network)** ทำให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ที่เป็นลักษณะเครือข่ายอุตสาหกรรมแนวตั้ง (Vertical Industry) คือ การเข้าไปเพิ่มศักยภาพโดยการเพิ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับต้นน้ำ (Backward Integration) อาทิ การสร้างโรงงานผลิตวัตถุดิบเพื่อป้อนให้กับบริษัทจาก Home Country และการเพิ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับปลายน้ำ (Forward Integration) อาทิ การสร้างสำนักงานขาย ตัวแทนจำหน่ายสินค้า หรือโรงงานที่จะรับซื้อสินค้าไปผลิตต่อ

5) **ผลดีต่อดุลการชำระเงิน (Balance of Payment)** ในระยะสั้นที่เป็นระยะเริ่มแรกที่มีการลงทุนนั้น ดุลการชำระเงินจะอยู่ในสถานะที่ดีขึ้น เนื่องจากมีเงินทุนไหลเข้าประเทศ ส่วนในระยะยาว ดุลการชำระเงินก็จะมีสถานะดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง หากการลงทุนจากประเทศนั้นมีการนำสินค้าที่ผลิตได้ส่งออกไปขายยังต่างประเทศ

ผลกระทบในแง่ลบ

1) **การติดกับดักเทคโนโลยี** การที่ประเทศจำเป็นต้องพึ่งพิงเทคโนโลยีที่เข้ามาพร้อมกับการลงทุนจากต่างประเทศโดยตลอด เพราะไม่สามารถพัฒนาเทคโนโลยีขึ้นใช้เองได้ เนื่องจากเงื่อนไขของการรับเทคโนโลยีของบริษัทข้ามชาติมักมีข้อผูกมัดต่าง ๆ เช่น ไม่ให้มีการสร้างเทคโนโลยีเลียนแบบเทคโนโลยีที่ได้รับมา จะต้องรักษาไว้เป็นความลับ เป็นต้น ซึ่งข้อผูกมัดเหล่านี้จึงเป็นการขัดขวางการพัฒนาหรือดัดแปลงเทคโนโลยี

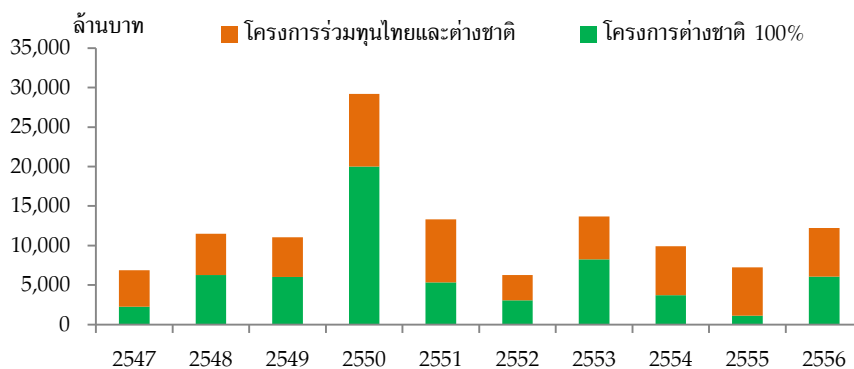
2) **ผลเสียต่อดุลการชำระเงิน** แม้ว่าประเทศเจ้าบ้านจะได้รับผลดีดังที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น แต่ท้ายที่สุดบริษัทจาก Home Country ก็จะต้องนำผลกำไรกลับประเทศ จึงย่อมส่งผลต่อดุลการชำระเงิน เนื่องจากมีเงินทุนไหลออก

3.3 FDI ในภาคใต้

เนื่องจากภาคใต้เป็นแหล่งปลูกพืชเศรษฐกิจและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่สำคัญ โดยเป็นแหล่งปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมันที่สำคัญ โดยมีพื้นที่ปลูกยางพาราที่ให้ผลผลิตคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 71.7 ของประเทศ แหล่งปลูกยางพาราหลัก ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี สงขลา นครศรีธรรมราช และตรัง สำหรับผลผลิตปาล์มน้ำมันส่วนใหญ่อยู่ในภาคใต้ โดยจังหวัดหลักที่ปลูก ได้แก่ กระบี่ ชุมพร และสุราษฎร์ธานี

ส่วนกุ้งขาวเป็นอีกหนึ่งสินค้าเศรษฐกิจสำคัญของภาคใต้ ซึ่งมีผลผลิตคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 60 ของผลผลิตทั้งประเทศ นอกจากนี้ สภาพภูมิศาสตร์ที่ขนานด้วยทะเลทั้ง 2 ด้าน ส่งผลให้มีพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งนอกจากจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลแล้ว ยังมีแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ อาทิ วัฒนธรรม ประเพณีต่าง ๆ ส่งผลให้มีนักลงทุนต่างชาติสนใจเข้ามาลงทุนในภาคธุรกิจเหล่านี้

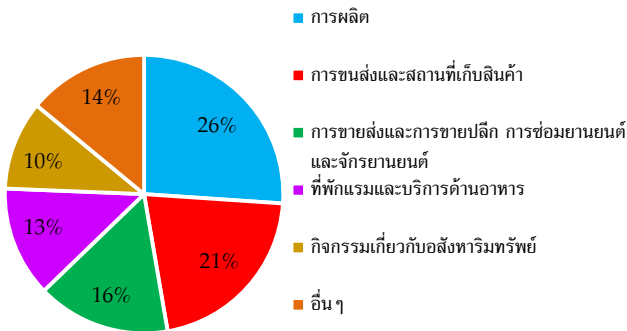
รูป 12 เงินลงทุน FDI ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในภาคใต้

ที่มา: ศูนย์เศรษฐกิจการลงทุนภาค 5 และ 6 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

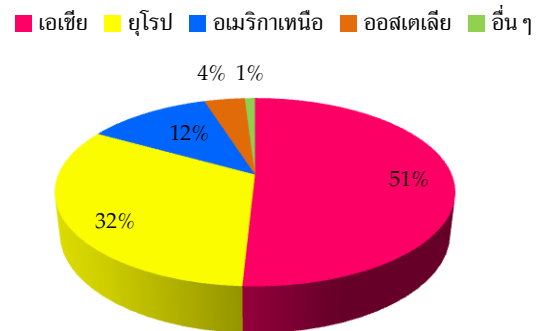
ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา มีนักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในภาคใต้เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยเพิ่มขึ้นจาก 6,860.0 ล้านบาทในปี 2547 เป็น 12,206.1 ล้านบาทในปี 2556 ประกอบด้วยโครงการร่วมทุนระหว่างไทยและต่างชาติ และโครงการที่เป็นการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติทั้งหมดในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตาม ในปี 2556 สัดส่วน FDI ภาคใต้คิดเป็นเพียงร้อยละ 1.8 ของ FDI ทั้งประเทศ สำหรับนักลงทุนต่างชาติที่ลงทุนในภาคใต้ส่วนใหญ่เป็นนักลงทุนจากประเทศในกลุ่มเอเชีย อาทิ มาเลเซีย สิงคโปร์ จีน เกาหลี

รูป 13 เงินลงทุน FDI ภาคได้ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ

ที่มา: กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

รูป 14 เงินลงทุน FDI ภาคได้จากประเทศต่าง ๆ

ที่มา: กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

ซึ่งหากพิจารณา FDI จากประเทศในเอเชียที่ลงทุนในภาคได้พบว่า มูลค่าเงินลงทุนไหลเข้าในอุตสาหกรรมการผลิตมีสัดส่วนมากที่สุด ร้อยละ 26 รองลงมาคือ การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า ร้อยละ 21 การขายส่งขายปลีกและการซ่อมยานยนต์และจักรยายนต์ ร้อยละ 16 ซึ่งสอดคล้องกับโครงสร้างอุตสาหกรรมหลักของภาคได้ที่เน้นการแปรรูปสินค้าขั้นต้น ได้แก่ การแปรรูปยางพารา อาหารทะเลกระป๋อง อาหารทะเลแช่เย็นแช่แข็งและการสกัดน้ำมันปาล์มดิบ เนื่องจากเป็นแหล่งวัตถุดิบทางการเกษตรและการประมง

4. บทบาทของการลงทุนโดยตรงในอุตสาหกรรมการผลิตหลักของภาคได้

ในส่วนนี้จะพิจารณาว่าการลงทุนโดยตรงทั้งหมดที่เกิดขึ้นในภาคได้ มีนัยต่อการเติบโตและการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตหลัก (อุตสาหกรรมยางแปรรูป ปาล์มน้ำมัน และอาหารทะเลแปรรูป) ของภาคได้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด โดยการศึกษาจากแบบจำลองทางเศรษฐมิติ คือ Vector Autoregressive Model (VAR) มีตัวแปรภายใน (Endogenous variables) ทั้งหมด 5 ตัวแปร² ได้แก่

- 1) มูลค่าการลงทุนในอุตสาหกรรมการผลิตหลัก (MAINV_MANU)
- 2) ผลิตภาพแรงงานในอุตสาหกรรมการผลิตหลักของภาคได้ (LP_MANU)
- 3) ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมภาคได้ (MPI_SA)
- 4) สัดส่วนการใช้กำลังแรงงานในอุตสาหกรรมการผลิต (LF_MANU)
- 5) อัตราการว่างงานรวมภาคได้ (UN_EM)

² ดูเพิ่มเติมในภาคผนวก ก

VAR Model มีรูปแบบมาตรฐานในการประมาณค่า ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{MAINV_MANU} = & C(1,1)*\text{MAINV_MANU}(-1) + C(1,2)*\text{LP_MANU}(-1) + \\ & C(1,3)*\text{MPI_SA}(-1) + C(1,4)*\text{LF_MANU}(-1) + C(1,5)*\text{UN_EM}(-1) + \\ & C(1,6) + \varepsilon_1 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{LP_MANU} = & C(2,1)*\text{MAINV_MANU}(-1) + C(2,2)*\text{LP_MANU}(-1) + \\ & C(2,3)*\text{MPI_SA}(-1) + C(2,4)*\text{LF_MANU}(-1) + C(2,5)*\text{UN_EM}(-1) + \\ & C(2,6) + \varepsilon_2 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{MPI_SA} = & C(3,1)*\text{MAINV_MANU}(-1) + C(3,2)*\text{LP_MANU}(-1) + \\ & C(3,3)*\text{MPI_SA}(-1) + C(3,4)*\text{LF_MANU}(-1) + C(3,5)*\text{UN_EM}(-1) + \\ & C(3,6) + \varepsilon_3 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{LF_MANU} = & C(4,1)*\text{MAINV_MANU}(-1) + C(4,2)*\text{LP_MANU}(-1) + \\ & C(4,3)*\text{MPI_SA}(-1) + C(4,4)*\text{LF_MANU}(-1) + C(4,5)*\text{UN_EM}(-1) + \\ & C(4,6) + \varepsilon_4 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{UN_EM} = & C(5,1)*\text{MAINV_MANU}(-1) + C(5,2)*\text{LP_MANU}(-1) + \\ & C(5,3)*\text{MPI_SA}(-1) + C(5,4)*\text{LF_MANU}(-1) + C(5,5)*\text{UN_EM}(-1) + \\ & C(5,6) + \varepsilon_5 \end{aligned}$$

(1)

หมายเหตุ: C(i,j) คือ สัมประสิทธิ์ที่ได้จากการประมาณค่าแบบจำลอง VAR Model

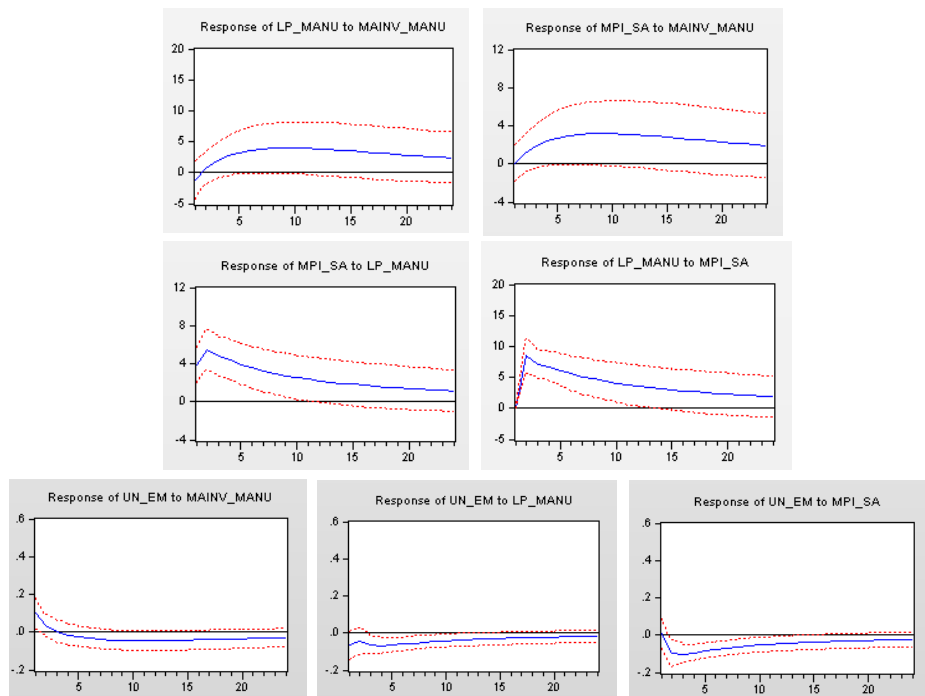
ε_i คือ ความคลาดเคลื่อนจากการประมาณค่า

วัตถุประสงค์ของ VAR Model นอกจากจะนำมาใช้ในการประมาณค่าหรือพยากรณ์แล้ว ยังสามารถใช้ในการวิเคราะห์การตอบสนองของตัวแปรภายในที่เราสนใจ เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงของตัวรบกวน (Shocks or Innovations) ตัวใดตัวหนึ่งในแบบจำลอง การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรภายในที่เกิดขึ้นจะใช้เวลาปรับตัวเข้าสู่ดุลยภาพใหม่ โดยเส้นทางเดิน (Time Path) ของการปรับตัว เรียกว่า Impulse Response Function (IRF) นอกจากนี้การวิเคราะห์ด้วยเครื่องมือที่เรียกว่า Variance Decomposition (VD) จะทำให้ทราบถึงส่วนประกอบของความแปรปรวนในการพยากรณ์ตัวแปรที่สนใจ โดยการเปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างส่วนที่ผันแปรอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของตัวมันเอง กับส่วนที่ผันแปรจากการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอื่น

จากการศึกษา IRF และ VD ภายใต้ VAR Model พบว่า

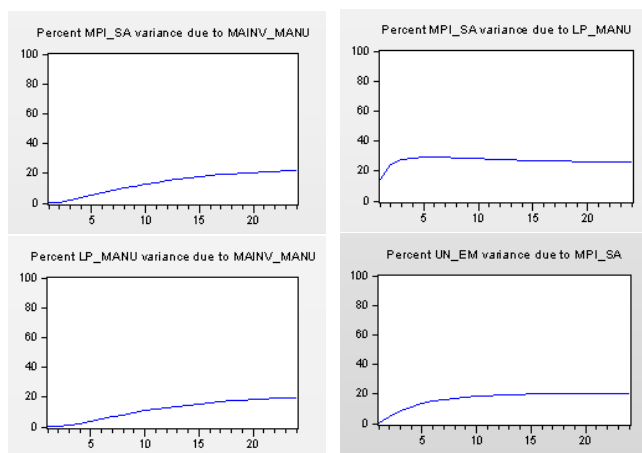
- 1) การลงทุนทำให้ Productivity ของแรงงานและผลผลิตในอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น โดยการเพิ่มขึ้นของ Productivity หรือความสามารถของแรงงานมีไม่มากนัก และมีผลชัดเจนในช่วงระยะเวลาหลัง
- 2) Productivity ของแรงงานที่เพิ่มขึ้นทำให้ผลผลิตอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันผลผลิตอุตสาหกรรมที่เติบโต ทำให้เกิดการพัฒนาระบบ Productivity แรงงานด้วย
- 3) การลงทุน/การเพิ่มขึ้นของ Productivity และผลผลิตอุตสาหกรรม ทำให้อัตราการว่างงานลดลง และมีผลไปจนถึงระยะยาว
- 4) การทำให้ผลผลิตอุตสาหกรรมเติบโตมาจากการพัฒนา Productivity ของแรงงานเป็นสำคัญ มากกว่ามูลค่าเงินลงทุนที่เพิ่มขึ้น
- 5) การเติบโตของอุตสาหกรรมเป็นปัจจัยกำหนดการว่างงานของภาคได้มากกว่าตัวแปรอื่นๆ

รูป 15 ผลการวิเคราะห์ Impulse Response Function (IRF)

ที่มา: คำนวณจาก VAR Model

รูป 16 ผลการวิเคราะห์ Variance Decomposition (VD)

ที่มา: คำนวณจาก VAR Model

กล่าวโดยสรุป คือ ปัจจุบัน การลงทุนในภาคใต้มีส่วนช่วยทำให้เกิดการพัฒนาความสามารถของแรงงาน (Productivity) และการที่แรงงานในอุตสาหกรรมมี Productivity สูงขึ้นจะช่วยให้อุตสาหกรรมเติบโตได้ เนื่องจากผลผลิตที่เพิ่มจากการพัฒนา Productivity ของแรงงานเป็นการยกระดับความสามารถของแรงงาน ซึ่งความสามารถนี้จะคงอยู่ตลอด ทำให้อุตสาหกรรมเติบโต ซึ่งจะส่งผลต่อเนื่องไปยังค่าตอบแทนแรงงานหรือค่าจ้างที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ การลดอัตราว่างงานในภาคใต้ จำเป็นต้องลงทุนเพื่อให้อุตสาหกรรมมีการเติบโต (ผลผลิตเพิ่ม) และพัฒนา Productivity ของแรงงานไปพร้อมกัน

5. การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ

จากผลการศึกษาในส่วนข้างต้น พบว่า การลงทุนทั้งหมดที่เกิดขึ้นในภาคใต้มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม เนื่องจากการลงทุน Inward TDI และ FDI เป็นเงินทุนระยะยาวที่เพิ่มการสะสมทุนในระบบเศรษฐกิจ ช่วยเพิ่มความสามารถในการผลิตผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาทักษะแรงงาน ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในอุตสาหกรรมและเพิ่มการจ้างงานในภูมิภาค อย่างไรก็ตาม การลงทุนในภาคใต้อาจมีข้อจำกัดบางประการที่ทำให้ไม่สามารถลงทุนได้เต็มศักยภาพ เช่น การขาดแคลนปัจจัยการผลิต การแข่งขันในอุตสาหกรรม สิทธิประโยชน์ทางภาษี เป็นต้น นอกจากนี้ ภายใต้การเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ ก่อให้เกิดความท้าทายในการพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน ดังนั้นผู้ประกอบการในท้องถิ่นจึงต้องแสวงหาโอกาสและช่องทางลงทุนใหม่โดยการออกไปลงทุนต่างประเทศ

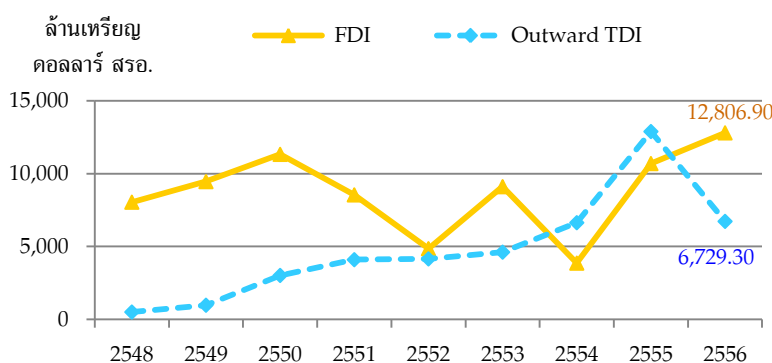
การลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศ (Outward Thai Direct Investment: Outward TDI) หมายถึง ธุรกิจการลงทุนที่ผู้ลงทุนซึ่งมีถิ่นฐานในประเทศไทยมีต่อธุรกิจที่มีถิ่นฐานในต่างประเทศที่เป็น

กิจการในเครือ โดยที่ผู้ลงทุนถือหุ้นของกิจการในเครือหรือกิจการที่นำเงินไปลงทุนตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป³ ซึ่งประเภทการลงทุนสามารถจำแนกได้เช่นเดียวกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI)

5.1 ภาพรวมการลงทุน Outward TDI ของประเทศและภาคใต้

ตั้งแต่ปี 2548-2553 มูลค่าเงินลงทุน FDI สูงกว่า Outward TDI มาโดยตลอด อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่เดือนตุลาคมปี 2553 ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้ผ่อนคลายกฎระเบียบการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศให้เป็นไปอย่างเสรีนั้น ทำให้ภาคธุรกิจเอกชนมีบทบาทในการออกไปลงทุนต่างประเทศมากขึ้น มูลค่า Outward TDI จึงเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในปี 2555 การออกไปลงทุนในต่างประเทศของไทยมีมูลค่าสูงเป็นประวัติการณ์ถึง 12,000 ล้านบาทรวมตลอดปี 2555 อย่างไรก็ตาม แม้ว่า Outward TDI จะขยายตัวอย่างรวดเร็ว แต่สัดส่วน Outward TDI ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) เทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคนั้นบ่งชี้ว่ายังอยู่ในระดับต่ำ⁴ ปัจจุบันปี 2556 Outward TDI รวมทั้งประเทศคิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 6,729.30 ล้านบาทลดลงจากปีก่อนถึงร้อยละ 47 เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจในประเทศที่ชะลอตัวลง ประกอบกับแนวโน้มเศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ฟื้นตัวเต็มที่

รูป 17 มูลค่าเงินลงทุนโดยตรง FDI และ Outward TDI ของประเทศไทย

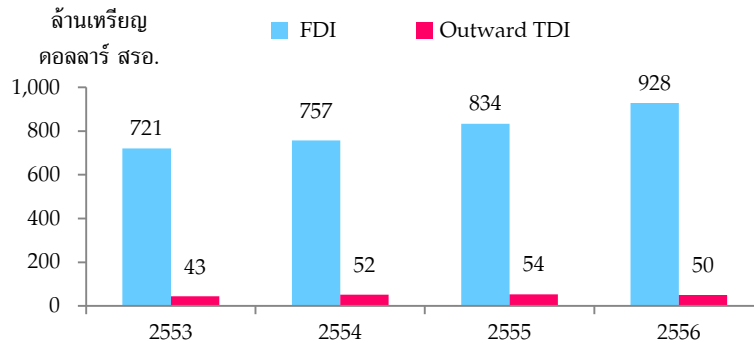
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

สำหรับประเทศที่เป็นเป้าหมายหลักของการลงทุนของธุรกิจไทยในปี 2548 - 2556 ได้แก่ กลุ่มประเทศอาเซียน โดยเงินลงทุนเฉลี่ยมีมูลค่า 1,565 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 32 ของมูลค่าเงินลงทุนไทยในต่างประเทศทั้งหมด เป็นการลงทุนในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย มากที่สุดตามลำดับ สำหรับสาขาการลงทุนของไทยที่สำคัญ เช่น อุตสาหกรรมการผลิต พลังงานเหมืองแร่ โรงแรมและธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว

³ นิยามการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

⁴ สัดส่วน Outward TDI/GDP เฉลี่ยตั้งแต่ปี 2550-2555 อยู่ที่ร้อยละ 1.9 ขณะที่ประเทศเพื่อนบ้าน เช่น สิงคโปร์และมาเลเซีย สัดส่วนเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 10.9 และ 5.4 ตามลำดับ

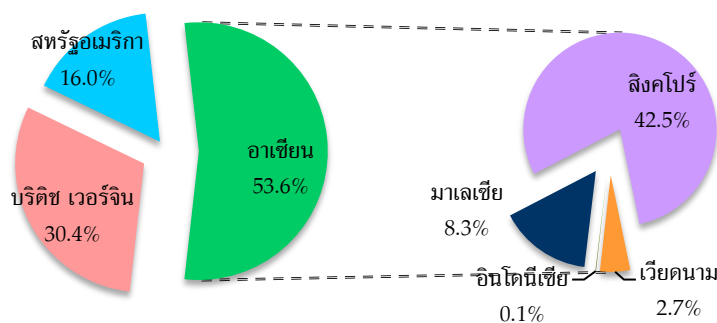
รูป 18 มูลค่าเงินลงทุนโดยตรง FDI และ Outward TDI ของภาคใต้

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

สำหรับการลงทุนของผู้ประกอบการภาคใต้ ภายหลังจากการผ่อนคลายให้เอกชนออกไปลงทุนต่างประเทศโดยเสรี มูลค่าการลงทุน Outward TDI เพิ่มขึ้นแต่ไม่มากนัก เนื่องจากผู้ประกอบการยังคงเน้นการขยายการลงทุนภายในภาคใต้ โดยในปี 2556 มีมูลค่าการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศประมาณ 50 ล้านเหรียญดอลลาร์ สรอ. ซึ่งอาเซียนเป็นกลุ่มประเทศหลักที่ผู้ประกอบการภาคใต้ให้ความสนใจออกไปลงทุน คิดเป็นร้อยละ 53.6 ของมูลค่าเงินลงทุนทั้งหมด รองลงมาคือ หมู่เกาะบริติช เวอร์จิน ที่มีข้อได้เปรียบเรื่องการยกเว้นภาษี และสหรัฐอเมริกา ตามลำดับ

รูป 19 สัดส่วนการลงทุน Outward TDI ของภาคใต้

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาคใต้ตั้งอยู่ใกล้เคียงกับประเทศสิงคโปร์และมีชายแดนติดกับมาเลเซีย ทำให้ผู้ประกอบการออกไปลงทุนเป็นสัดส่วนที่สูง โดยสิงคโปร์เป็นจุดหมายปลายทางหลักในอาเซียนที่ผู้ประกอบการภาคใต้ออกไปลงทุน เนื่องจากสิงคโปร์เป็นประเทศที่มีความสะดวกในการจัดตั้งและดำเนินธุรกิจ โดยในปี 2555 และ 2556 สิงคโปร์ได้รับการจัดอันดับจากรายงาน Doing Business ของธนาคารโลกให้เป็นประเทศที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจเป็นอันดับ 1 ของโลก รองลงมา คือ มาเลเซีย เวียดนามและอินโดนีเซีย ตามลำดับ

อย่างไรก็ตาม เมื่อเทียบกับภาพรวมการลงทุน TDI ทั้งประเทศ พบว่า TDI ของธุรกิจภาคใต้ยังมีปริมาณและมูลค่าไม่มากนัก ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนของผู้ประกอบการรายใหญ่เพียงไม่กี่ราย และมีกระจุกตัวอยู่ในอุตสาหกรรมหลักเพียงไม่กี่ประเภท ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ยางและพลาสติก ที่พักรวม การผลิตยานยนต์/รถพ่วงและรถกึ่งพ่วง และผลิตภัณฑ์อาหาร โดยยางพาราแปรรูป ผู้ประกอบการจะเน้นการขยายธุรกิจด้านการตลาดเพื่อจัดจำหน่ายและกระจายสินค้า โดยส่วนใหญ่เป็นการลงทุนเปิดบริษัทย่อยเพื่อทำหน้าที่เป็น Trading Company ในประเทศสิงคโปร์ และบางรายลงทุนในประเทศที่เป็นแหล่งวัตถุดิบเพื่อใช้เป็นฐานการผลิต เช่น อินโดนีเซีย ขณะที่อุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูป จะไปลงทุนในประเทศที่เป็นแหล่งวัตถุดิบเพื่อส่งกลับมาผลิตในประเทศไทยหรือมีการทำธุรกิจประเภทเดียวกับในไทย

5.2 ประโยชน์ของการลงทุนในต่างประเทศ

การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศมีประโยชน์หลายด้าน ได้แก่

1) ช่วยในการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถแข่งขันและเติบโตได้ภายใต้เศรษฐกิจโลกที่เป็นโลกาภิวัตน์และข้อจำกัดในการขยายตัวทางเศรษฐกิจภายในประเทศ ซึ่งสามารถเพิ่มศักยภาพได้ทั้งในแง่ของ

(1) การแสวงหาตลาดใหม่ หรือรักษาส่วนแบ่งตลาดเดิมในประเทศที่มีขนาดใหญ่หรือมีแนวโน้มที่จะเติบโตสูง (Market Seeking) เนื่องจากธุรกิจขนาดใหญ่หลายแห่งได้ขยายตัวเต็มศักยภาพในประเทศแล้ว ประกอบกับมีข้อจำกัด ทั้งอัตราการเติบโตของเศรษฐกิจไทยที่ต่ำกว่าประเทศอื่นในภูมิภาคเดียวกัน รวมถึงประชากรที่มีกำลังซื้อสูงมีอยู่จำกัด ทำให้ต้องมีการขยายกิจการไปยังต่างประเทศ เช่น จีน อินเดีย และอินโดนีเซีย

(2) เพื่อแสวงหาทรัพยากรธรรมชาติและเข้าถึงวัตถุดิบและแรงงานที่ถูกกว่าในประเทศ (Resource and Labor Seeking) ซึ่งธุรกิจหลายแห่งออกไปลงทุนในประเทศอื่นที่มีความสมบูรณ์ในทรัพยากรธรรมชาติเพื่อเข้าถึงวัตถุดิบที่มีราคาถูก หากเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน พบว่าหลายประเทศยังคงมีทรัพยากรการผลิตที่อุดมสมบูรณ์กว่า เช่น พม่าและเวียดนามมีไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติ อินโดนีเซียมีแหล่งน้ำมันดิบ พื้นที่ทำการเกษตร เป็นต้น นอกจากนี้ค่าจ้างแรงงานเป็นอีกปัจจัยที่ผลักดันให้ภาคธุรกิจไทยออกไปลงทุนต่างประเทศมากขึ้น

(3) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตรวมถึงการแสวงหาเทคโนโลยีใหม่ ๆ (Efficiency Seeking) โดยอยู่ในรูปของการออกไปร่วมทุน (Joint Venture) กับผู้ประกอบการในต่างประเทศที่ดำเนินธุรกิจที่มีศักยภาพสูงกว่า เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับธุรกิจของตนได้มากขึ้น หรือลงทุนในประเทศที่มีความสามารถหรือความถนัดในการผลิต นอกจากนี้ การใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกในต่างประเทศทำให้เกิดข้อได้เปรียบในการแข่งขันเกิดขึ้น เช่น การเข้าไปลงทุนในสิงคโปร์ที่มีระบบการคมนาคมขนส่งที่มีศักยภาพ เป็นต้น

(4) เพื่อกระจายความเสี่ยงของธุรกิจ ทั้งในแง่ของแหล่งผลิต วัตถุดิบ แรงงาน รวมถึงการกระจายตลาดด้วย ทำให้ไม่ต้องพึ่งพิงทรัพยากรหรือตลาดจากภายในประเทศเพียงอย่างเดียว

2) ช่วยสร้างสมดุลต่อเงินไหลเข้า/ออกของประเทศ เนื่องจากในช่วงที่ผ่านมาธุรกรรมเงินตราต่างประเทศของไทยจะเป็นด้านเงินไหลเข้าเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งหากเงินไหลเข้า/ออกมีความสมดุลจะช่วยให้

(1) อัตราแลกเปลี่ยนและระบบการเงินของประเทศมีเสถียรภาพยิ่งขึ้นซึ่งจะเป็นกลไกรองรับความผันผวน (Shock Absorber)⁵ ให้แก่ระบบเศรษฐกิจของประเทศ

(2) เป็นการนำทรัพยากรจากการเกินดุลบัญชีเดินสะพัดของประเทศไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเติบโตในต่างประเทศ

3) ประโยชน์ในด้านอื่นๆ

(1) เป็นการสร้างโอกาสในการลงทุนของภาคธุรกิจจากสถานการณ์ที่โลกไม่ปกติ โดยเฉพาะวิกฤตทางการเงินในแถบยุโรปและอเมริกา ซึ่งนักลงทุนไทยสามารถใช้โอกาสจากการที่เศรษฐกิจของประเทศเหล่านี้กำลังชะลอตัวเพื่อเข้าไปควมรวมหรือซื้อกิจการได้ในราคาถูก ทั้งนี้ สภาพคล่องภายในประเทศที่ยังมีอยู่มากในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสนับสนุนแหล่งเงินทุนให้ภาคเอกชนสามารถออกไปลงทุนได้

(2) การไปลงทุนต่างประเทศยังช่วยในการเลี่ยงอุปสรรคทางการค้า หรืออาจได้ประโยชน์จากสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (Generalized System of Preferences: GSP)⁶ จากการได้เข้าไปใช้ทรัพยากรผลิตสินค้าในบางประเทศ เพื่อเพิ่มรายได้จากการส่งออกของผู้ประกอบการรวมถึงเพิ่มรายได้ การส่งออกให้แก่ประเทศที่ไปลงทุนและส่งเสริมอุตสาหกรรมของประเทศนั้น

(3) ช่วยในการพัฒนาตลาดเงินภายในประเทศ เนื่องจากความต้องการระดมทุน การใช้บริการทางการเงินและธุรกรรมเงินตราต่างประเทศ รวมถึงเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงที่มากขึ้นและหลากหลายขึ้นตามกิจการที่ออกไปลงทุนในต่างประเทศที่เติบโตขึ้น จะช่วยให้ตลาดการเงินไทยสามารถพัฒนาได้มากขึ้น

⁵ อัตราแลกเปลี่ยนที่เคลื่อนไหวได้ตามภาวะตลาดเป็นกลไกราคาตัวหนึ่งที่สามารถช่วยรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจ โดยการลดทอนผลของ shock ที่มีต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจและระดับราคาภายในประเทศ (Shock absorber/Automatic stabilizer)

⁶ Generalized System of Preferences (GSP) คือ สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป โดยประเทศพัฒนาแล้วให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรแก่สินค้าที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศกำลังพัฒนา โดยลดหรือยกเว้นภาษีขาเข้าแก่สินค้าที่อยู่ในข่ายได้รับสิทธิ ซึ่งประเทศที่ให้ GSP ที่มีความสำคัญต่อไทยมีอยู่ 3 ประเทศ คือ สหภาพยุโรป อเมริกา และญี่ปุ่น เนื่องจากนำเข้าสินค้าไทยเป็นสัดส่วนที่สูง

รูป 20 ประโยชน์ของการลงทุนในต่างประเทศ

ที่มา: ดัดแปลงจากข้อมูล www.bot.or.th

5.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ

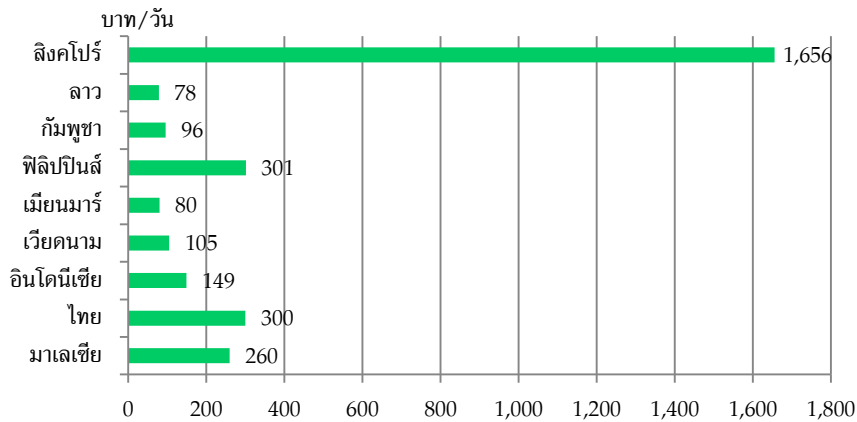
ปัจจัยที่ส่งเสริมให้การลงทุนในต่างประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ประกอบด้วยปัจจัยผลักดันภายในประเทศ (Push Factor) และปัจจัยดึงดูดจากต่างประเทศ (Pull Factor)

ปัจจัยผลักดันภายในประเทศ (Push Factor) ได้แก่

1) ต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นจนไม่สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ เนื่องจากวัตถุดิบ ค่าจ้างแรงงาน ค่าพลังงาน มีต้นทุนที่ค่อนข้างจะสูงกว่าประเทศคู่แข่ง โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้ต้องมีการเคลื่อนย้ายการผลิตไปสู่ประเทศที่มีต้นทุนการผลิตต่ำกว่า เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน

จากรูป 21 จะเห็นว่าค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำของไทยอยู่ในระดับสูงเทียบกับประเทศอื่นในอาเซียน ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญของผู้ประกอบการ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมการผลิตที่จำเป็นต้องใช้แรงงานจำนวนมาก (Labor-intensive Industry) เช่น อุตสาหกรรมสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่มและเครื่องประดับ เป็นต้น

รูป 21 ค่าแรงขั้นต่ำของประเทศในภูมิภาคอาเซียน ปี 2556

ที่มา: Aseanbriefing และ National Wages and Productivity Commission ประเทศฟิลิปปินส์

2) เงื่อนไขทางการตลาดและการค้า อาทิ ตลาดภายในประเทศอ้อมตัวหรือมีการถดถอย

3) ข้อจำกัดในการทำธุรกิจในประเทศ เนื่องจากอุตสาหกรรมไทยจำนวนมากมีขนาดแคบ แรงงานและวัตถุดิบ

4) นโยบายภาครัฐที่ส่งเสริมการลงทุนของไทยในต่างประเทศ ทั้งสิทธิประโยชน์ทางภาษีต่าง ๆ การแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนประสานความร่วมมือในการช่วยเหลือและสนับสนุนผู้ประกอบการไทยลงทุนในต่างประเทศ รวมถึงมีการเจรจาแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) ในประเทศเป้าหมายเพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจและลดอุปสรรคของนักลงทุน นอกจากนี้ ยังมี การจัดทำแผนแม่บทเงินทุนเคลื่อนย้ายของธนาคารแห่งประเทศไทยในระยะที่ 1 ปี 2555-2556 โดยการผ่อนคลายกฎระเบียบให้บุคคลธรรมดาสามารถนำเงินออกไปลงทุนต่างประเทศได้อย่างเสรี จากเดิมที่กำหนดวงเงินไว้ที่ 100 ล้านบาทต่อปี

ปัจจัยดึงดูดจากต่างประเทศ (Pull Factor) ได้แก่

1) ขนาดของตลาดและความต้องการภายในประเทศที่ไปลงทุน รวมถึงอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและแนวโน้มในอนาคต อาทิ การลงทุนในประเทศจีนหรืออินเดีย ที่มีการขยายตัวสูงของการบริโภคอันเกิดจากกำลังซื้อของประชากรที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจ รวมถึงโอกาสในการเข้าสู่ตลาดในภูมิภาคและของโลก

2) เป็นแหล่งวัตถุดิบที่มีความอุดมสมบูรณ์และต้นทุนของปัจจัยการผลิตต่ำ เช่น การลงทุนปลูกยางพาราในอินโดนีเซียซึ่งมีพื้นที่ปลูกมาก รวมถึงค่าจ้างแรงงานต่ำกว่าประเทศไทย

3) มีสิทธิประโยชน์และระบบภาษีที่จูงใจให้มีการลงทุน รวมถึงกฎหมายในประเทศมีการคุ้มครองการลงทุนจากต่างประเทศ ซึ่งจะทำให้นักลงทุนเกิดความมั่นใจในการลงทุนมากขึ้น

4) ความพร้อมด้านโครงสร้างสาธารณูปโภค ทั้งทางด้านไฟฟ้า ถนน ท่าเรือ หรือท่าอากาศยาน ที่จะสามารถรองรับการขยายตัวทางการลงทุนจากต่างประเทศ ซึ่งมีผลต่อต้นทุนการผลิตสินค้าประเภทต่างๆ

5) อื่นๆ เช่น ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ความตื่นตัวในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

5.4 การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศในอุตสาหกรรมการผลิตหลักของภาคใต้

ธุรกิจของภาคใต้ที่สามารถออกไปลงทุนในต่างประเทศมักเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ มีศักยภาพด้านการผลิต มีความพร้อมด้านเงินทุนและบุคลากร ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในอุตสาหกรรมหลัก ทั้งยางพาราแปรรูป ปาล์มน้ำมัน และอาหารทะเล โดยแต่ละรายมีวัตถุประสงค์และแรงจูงใจเพื่อแสวงหาแหล่งวัตถุดิบ (Resource Seeking) ภายนอกประเทศเนื่องจากปริมาณวัตถุดิบในประเทศขาดแคลนและมีราคาสูง เพื่อ ขยายตลาด (Market Seeking) ด้วยการเข้าถึงตลาดใหม่ที่มีขนาดใหญ่ โดยประเทศที่ผู้ประกอบการเลือกไปลงทุน มีตลาดภายในขนาดใหญ่จากจำนวนประชากรที่มีมาก เป็นโอกาสในการหาตลาดใหม่ที่มีกำลังซื้อสูง และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต (Efficiency Seeking) โดยเน้นการใช้ประโยชน์จากปัจจัยการผลิตต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การประหยัดจากการผลิตครั้งละมากๆ (Economies of Scale) ใช้ประโยชน์จากสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (GSP) ในการส่งออกไปประเทศอื่น เป็นต้น

สำหรับการลงทุนจะเป็นรูปแบบการร่วมทุนกับผู้ประกอบการท้องถิ่นในต่างประเทศ เพื่อก่อตั้งโรงงานใหม่ (Greenfield Investment) เนื่องจากการหาหุ้นส่วนทางธุรกิจ (Partner) เป็นคนในท้องถิ่นนั้น จะช่วยให้ผู้ประกอบการเข้าถึงข้อมูลการลงทุนเชิงลึกเกี่ยวกับพื้นที่ แหล่งทรัพยากร การขนส่งคมนาคม รวมถึงวิถีการปฏิบัติและการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานท้องถิ่น ซึ่งประเทศที่ผู้ประกอบการภาคใต้เลือกไปลงทุนส่วนใหญ่มีกฎระเบียบและขั้นตอนที่ยุ่งยากซับซ้อน อาทิ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ทำให้ต้นทุนการดำเนินธุรกิจเพิ่มขึ้น ดังนั้น การหา Partner จะช่วยลดต้นทุนและเพิ่มความได้เปรียบในธุรกิจได้ นอกจากนี้ อุปสรรคที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของผู้ประกอบการ คือ สาธารณูปโภคพื้นฐานในประเทศที่เข้าไปลงทุนยังไม่พัฒนา ทั้งการคมนาคมภายในประเทศและการติดต่อกับต่างประเทศ รวมถึงการผลิตไฟฟ้าที่ไม่รองรับการดำเนินงานของธุรกิจ ทำให้ผู้ประกอบการจำเป็นต้องลงทุนในสาธารณูปโภคเหล่านั้นเองหรือร่วมกับรัฐบาลท้องถิ่น กระทบต่อต้นทุนการดำเนินงานให้สูงขึ้น สรุปได้ตามตาราง 1 - 3 ดังนี้

ตาราง 1 สรุปการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศในอุตสาหกรรมยางพาราแปรรูป

อุตสาหกรรม	ประเทศที่ลงทุน	ประเภทการลงทุน	วัตถุประสงค์ของการลงทุน	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการลงทุน		ปัญหาและอุปสรรค
				ปัจจัยผลักดันภายในประเทศ (Push Factor)	ปัจจัยดึงดูดจากต่างประเทศ (Pull Factor)	
<p>ยางพาราแปรรูป</p> 	อินโดนีเซีย	ตั้งโรงงานใหม่ (Greenfield Investment) โดยการร่วมทุนกับบริษัทท้องถิ่น	<ol style="list-style-type: none"> 1) แสวงหาวัตถุดิบ 2) แสวงหาตลาด 	<ol style="list-style-type: none"> 1) ขาดแคลนปัจจัยการผลิตโดยเฉพาะพื้นที่ปลูกยางในไทยที่ขยายได้น้อย 2) ราคายางไทยสูงกว่าราคาอินโดนีเซียทำให้ยางไทยสูญเสียความสามารถในการแข่งขัน 	<ol style="list-style-type: none"> 1) พื้นที่ปลูกยางในอินโดนีเซียสามารถขยายได้ถึง 30-40 ล้านไร่ในอนาคต 2) ต้นทุนปัจจัยการผลิตในอินโดนีเซียต่ำกว่าไทย เช่น ราคา ยาง ค่าแรง 	<ol style="list-style-type: none"> 1) ขั้นตอนในการขออนุญาตก่อตั้งโรงงานยุ่งยากและซับซ้อน 2) สาธารณูปโภคยังไม่พัฒนา ทำให้ต้องมีการลงทุนเพิ่มเติม เช่น ถนน ไฟฟ้า กระทบต่อต้นทุนการดำเนินธุรกิจ 3) การปกครองของรัฐบาลท้องถิ่นมีกฎระเบียบและขั้นตอนที่ยุ่งยาก ทำให้ต้นทุนดำเนินการเพิ่มขึ้น 4) ความขัดแย้งด้านกรรมสิทธิ์ในการครอบครองที่ดิน เช่น ความขัดแย้งกับคนท้องถิ่น/ไม่สามารถครอบครองโฉนดได้ มีเพียงสิทธิ์การถือครองที่ดิน (เฉพาะบางพื้นที่ในอินโดนีเซีย)

ที่มา: ผู้เขียน

ตาราง 2 สรุปการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศในอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มดิบ/น้ำมันมะพร้าว

อุตสาหกรรม	ประเทศที่ลงทุน	ประเภทการลงทุน	วัตถุประสงค์ของการลงทุน	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการลงทุน		ปัญหาและอุปสรรค
				ปัจจัยผลักดันภายในประเทศ (Push Factor)	ปัจจัยดึงดูดจากต่างประเทศ (Pull Factor)	
<p>น้ำมันปาล์มดิบ/ น้ำมันมะพร้าว</p> 	ฟิลิปปินส์/ อินโดนีเซีย	ตั้งโรงงานใหม่ (Greenfield Investment) โดยการร่วมทุนกับบริษัทท้องถิ่น	<ol style="list-style-type: none"> 1) แสวงหาวัตถุดิบ 2) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 	<ol style="list-style-type: none"> 1) ขาดแคลนปัจจัยการผลิต เช่น ปัญหาการต่ออายุสัมปทานพื้นที่ปลูกในประเทศ พื้นที่ปลูกมะพร้าวในประเทศลดลง 2) ปัญหาการเมืองในประเทศ ทำให้ทิศทางการพัฒนาไม่ชัดเจน 	<ol style="list-style-type: none"> 1) มีปัจจัยการผลิตมาก โดยเฉพาะพื้นที่ปลูก 2) ราคาปัจจัยการผลิตต่ำกว่าไทย เช่น ค่าแรง ราคาที่ดิน 3) การแข่งขันในอุตสาหกรรมยังไม่มาก จึงมีโอกาสขยายตลาดได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1) สาธารณูปโภคยังไม่พัฒนา ทำให้ต้องมีการลงทุนเพิ่มเติม เช่น ถนน ระบบการขนส่ง ไฟฟ้า กระทบต่อต้นทุนการดำเนินธุรกิจ 2) การปกครองของรัฐบาลท้องถิ่นมีกฎระเบียบและขั้นตอนที่ยุ่งยาก ทำให้ต้นทุนธุรกิจเพิ่มขึ้น 3) ความขัดแย้งกรรมสิทธิ์ในการครอบครองที่ดิน เช่น ความขัดแย้งกับคนท้องถิ่น

ที่มา: ผู้เขียน

ตาราง 3 สรุปการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศในอุตสาหกรรมอาหารทะเล

อุตสาหกรรม	ประเทศที่ลงทุน	ประเภทการลงทุน	วัตถุประสงค์ของการลงทุน	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการลงทุน		ปัญหาและอุปสรรค
				ปัจจัยผลักดันภายในประเทศ (Push Factor)	ปัจจัยดึงดูดจากต่างประเทศ (Pull Factor)	
อาหารทะเล 	เวียดนาม/ อินโดนีเซีย (แผนการลงทุน)	ตั้งโรงงานใหม่ (Greenfield Investment)	1) แล่งหาวัตถุดิบ 2) แล่งหาตลาด	1) ขาดแคลนปัจจัยการผลิต โดยเฉพาะอาหารทะเล 2) ค่าจ้างแรงงานไทยสูง	1) มีปัจจัยการผลิตมาก และราคาถูก 2) ตลาดต่างประเทศมีขนาดใหญ่ เนื่องจากประชากรจำนวนมาก และมีกำลังซื้อ 3) การแข่งขันในอุตสาหกรรมอาหารทะเลยังน้อย ทำให้สามารถตั้งราคาขายได้สูงกว่าในไทย 4) การส่งออกจากเวียดนามไปตลาดยุโรปและสหรัฐอเมริกาจะได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร GSP	1) ปัญหาแรงงานท้องถิ่นไม่มีทักษะ 2) หาหุ้นส่วนทางธุรกิจ (Partner) ยาก เนื่องจากต้องการความเชื่อใจและข้อมูลเชิงลึกในการลงทุน

ที่มา: ผู้เขียน

กล่าวโดยสรุปคือ การลงทุนในต่างประเทศของผู้ประกอบการภาคใต้อย่างคงมีปริมาณไม่มากนัก เนื่องจากการดำเนินธุรกิจในประเทศมักประสบปัญหาเรื่องการขาดข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการลงทุน ขั้นตอน กฎหมาย กฎระเบียบ พื้นที่และอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ วิธีปฏิบัติของประเทศที่จะเข้าไปทำธุรกิจ จนถึงการประสานกับหน่วยงานและนักธุรกิจในประเทศ ผู้เขียนจึงได้รวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการลงทุนในอุตสาหกรรมหลัก ได้แก่ ยางพาราแปรรูป น้ำมันปาล์มดิบ และอาหารทะเล เพื่อเป็นฐานข้อมูลเบื้องต้นและเป็นการสร้างโอกาสการลงทุนให้กับผู้ประกอบการในอนาคต (ตาราง 4)

ตาราง 4 ข้อมูลเพิ่มเติมในการลงทุนต่างประเทศ

อุตสาหกรรม	ประเทศ	โอกาสในการลงทุน	ข้อพึงระวัง
- ยางพาราแปรรูป/ น้ำมันปาล์มดิบ	อินโดนีเซีย	<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องการลงทุน คือ คณะกรรมการประสานงานการลงทุน หรือ BKPM (Investment Coordinating Board) ขึ้นตรงกับประธานาธิบดี - ระเบียบทางการลงทุนเหมือนกันทุกพื้นที่ โดยมีรัฐบาลกลางเป็นผู้กำกับดูแล และนักลงทุนต่างชาติสามารถเป็นเจ้าของกิจการได้ 100% เกือบทุกธุรกิจ - มีพื้นที่ปลูกยาง/ปาล์มน้ำมันอีกมาก - หาแรงงานได้ง่ายและค่าจ้างต่ำเพียง 156 บาทต่อวัน 	<ul style="list-style-type: none"> - กฎระเบียบของรัฐบาลท้องถิ่นมีกระบวนการมาก ยุ่งยากและซับซ้อน รวมถึงบางอย่างไม่มีความโปร่งใส - ปัญหาสาธารณสุขโลกขั้นพื้นฐานไม่เพียงพอ โดยเฉพาะไฟฟ้า เนื่องจากผลิตได้พอดีกับความต้องการใช้ จึงไม่มีสำรองในกรณีฉุกเฉิน
- อาหารทะเล	เวียดนาม	<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องการลงทุน คือ Foreign Investment Agency สังกัด กระทรวงวางแผนและการลงทุน (Ministry of Planning and Investment) และมีหน่วยงานระดับกรม (Department of Planning and Investment : DPI) ประจำอยู่ในทุกจังหวัด - รัฐบาลเวียดนามให้การส่งเสริมการลงทุนแบบ Joint Venture มากที่สุด - ทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะพื้นที่ฝั่งเวียดนามใต้ เช่น เตี๋ยยาง และเวียดนามกลาง เช่น ดานัง - โดยทั่วไปนักลงทุนต่างชาติจะได้รับสิทธิในการเช่าที่ดินประมาณ 50 ปี - เวียดนามได้รับสิทธิ GSP จากยุโรปและสหรัฐฯ - แรงงานมีทักษะ เนื่องจากมีมาตรฐานการศึกษาที่ค่อนข้างสูง 	<ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายและระเบียบมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และแตกต่างกันในแต่ละจังหวัด - ปัญหาสาธารณสุขโลกขั้นพื้นฐานยังล้าหลัง รวมถึงการผลิตไฟฟ้ายังไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ บางครั้งจึงต้องมีการจัดสรรเวลาการใช้ - แรงงานที่มีการศึกษาจะ Aggressive มากเรื่องสวัสดิการและค่าจ้าง

อุตสาหกรรม	ประเทศ	โอกาสในการลงทุน	ข้อพึงระวัง
	ฟิลิปปินส์	<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องการลงทุน คือ Board of Investments (BOI) สังกัดกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม (Department of Trade and Industry: DTI) - นักลงทุนต่างชาติสามารถเป็นเจ้าของกิจการได้ 100% ยกเว้นกิจการที่อยู่ในรายการต้องห้าม - พื้นที่ที่มีศักยภาพ <ul style="list-style-type: none"> ▪ ปลาทונה – มุสลิมมินดาเนา คาบสมุทรซัมบวงกา ดาเวา ▪ กูัง – ลูซอนกลาง ตากาล็อกใต้ วิชาเยัส ตะวันตก วิชาเยัสกลาง 	<ul style="list-style-type: none"> - นักลงทุนต่างชาติไม่สามารถนำเงินกลับประเทศได้ทั้งหมด แต่จะต้องเสียภาษีรายได้ส่วนบุคคล 30% - ปัญหาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานไม่เพียงพอ ไฟฟ้าดับบ่อย เส้นทางคมนาคมไม่สะดวก - สภาพแรงงานแข็งแกร่งมาก ทำให้ค่าจ้างแรงงานสูง โดยค่าจ้าง ณ ปี 2556 ประมาณ 204 บาทต่อวัน

ที่มา: รวบรวมโดยผู้เขียน

6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

เศรษฐกิจภาคใต้มีลักษณะแบบ Export-led Growth Economy โดยในปี 2555 สัดส่วนมูลค่าการส่งออกในผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคใต้ (Gross Regional Product: GRP) คิดเป็นร้อยละ 47 อย่างไรก็ตาม การพึ่งพาการส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมขั้นต้นเป็นหลัก ทำให้ต้องเผชิญกับความผันผวนของราคาสินค้าเกษตรและการพึ่งพาความต้องการซื้อจากต่างประเทศ ซึ่งจะส่งผลให้รายได้หลักของประชากรในภาคใต้ไม่แน่นอน ขึ้นกับราคาและกำลังซื้อจากเศรษฐกิจโลก

หากพิจารณาส่วนประกอบของเศรษฐกิจภาคใต้ นอกเหนือจากการส่งออกพบว่า การลงทุนจากภาคเอกชน เป็นประเด็นสำคัญที่ถูกกล่าวถึงในยุคการแข่งขันทางเศรษฐกิจปัจจุบัน เนื่องจากภาคเอกชนมีบทบาทเพิ่มสูงขึ้นในการเป็นรากฐานกระตุ้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เช่น การใช้จ่าย การส่งออก เป็นต้น โดยการลงทุนจะนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของผลผลิตอุตสาหกรรม การพัฒนาความสามารถในการผลิตและสร้างรายได้แก่ประชากร ดังนั้นการให้ความสำคัญกับการลงทุนจึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคใต้ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจุบันการลงทุนในภาคใต้มีส่วนช่วยทำให้เกิดการพัฒนาความสามารถของแรงงาน (Productivity) และการที่แรงงานในอุตสาหกรรมมี Productivity สูงขึ้นจะช่วยให้อุตสาหกรรมเติบโตต่อไปได้ เนื่องจากผลผลิตที่เพิ่มจากการพัฒนา Productivity ของแรงงานเป็นการยกระดับความสามารถของแรงงาน ซึ่งความสามารถนี้จะคงอยู่ตลอด ทำให้อุตสาหกรรมเติบโต ซึ่งจะส่งผลต่อเนื่องไปยังค่าตอบแทนแรงงานหรือค่าจ้างที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ การลดอัตราว่างงานในภาคใต้จำเป็นต้องลงทุนเพื่อให้อุตสาหกรรมมีการเติบโต (ผลผลิตเพิ่ม) และพัฒนา Productivity ของแรงงานไปพร้อมกัน

อย่างไรก็ตาม การลงทุนในภาคใต้อาจมีข้อจำกัดบางประการที่ทำให้ไม่สามารถลงทุนได้เต็มศักยภาพ เช่น การขาดแคลนปัจจัยการผลิต การแข่งขันในอุตสาหกรรม สิทธิประโยชน์ทางภาษี เป็นต้น

นอกจากนี้ ภายใต้การเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ ก่อให้เกิดความท้าทายในการพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน ดังนั้นผู้ประกอบการในท้องถิ่นจึงต้องแสวงหาโอกาสและช่องทางลงทุนใหม่โดยการออกไปลงทุนต่างประเทศ

การลงทุน TDI ของธุรกิจภาคใต้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ โดยออกไปลงทุนในสิงคโปร์เป็นสัดส่วนสูงที่สุด แต่เมื่อเทียบกับภาพรวมการลงทุน TDI ของทั้งประเทศ พบว่า TDI ของธุรกิจภาคใต้ ยังมีปริมาณและมูลค่าไม่มากนัก ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนของผู้ประกอบการรายใหญ่เพียงไม่กี่ราย และมักกระจุกตัวอยู่ในอุตสาหกรรมหลักเพียงไม่กี่ประเภท เนื่องจากการดำเนินธุรกิจ在不同ประเทศมักประสบปัญหาเรื่องการขาดข้อมูลเชิงลึกในการลงทุน ขั้นตอน กฎหมาย กฎระเบียบและวิถีปฏิบัติ ของประเทศที่จะเข้าไปทำธุรกิจ พื้นที่และอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ รวมถึงการประสานกับหน่วยงาน และนักธุรกิจ在不同ประเทศ นอกจากนี้ การเข้าไปลงทุนของธุรกิจไทยในช่วงที่ผ่านมาจะเป็นการเข้าไปด้วยศักยภาพ ความพร้อมและความได้เปรียบของบริษัทเอง เช่น เทคโนโลยี เงินทุน บุคลากร เป็นต้น แต่สำหรับธุรกิจอีกหลายรายรวมถึงธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ศักยภาพความพร้อม หรือข้อได้เปรียบต่างๆ อาจเกิดขึ้นได้ยาก สะท้อนให้เห็นว่าผู้ประกอบการอีกหลายรายยังต้องการการสนับสนุนจากภาครัฐ

จากผลการศึกษาดังกล่าว นำไปสู่ข้อเสนอแนะทางนโยบายดังนี้ คือ

1) การลงทุนควรเป็นไปในทิศทางที่ทำให้ผลิตภาพของแรงงาน (Labor Productivity) เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้อุตสาหกรรมเติบโตอย่างมีศักยภาพ โดยสิ่งที่คุณประกอบการสามารถทำได้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพแรงงาน คือ การพัฒนาทักษะและฝีมือแรงงานทั้งด้านการผลิตและการใช้เทคโนโลยี รวมถึงการปรับปรุงกระบวนการให้ผลิตสินค้าได้มากขึ้นภายใต้จำนวนพนักงานที่เท่าเดิม

2) ภาคเอกชนควรรวมกลุ่มอุตสาหกรรม (Cluster) สร้างเครือข่าย ระดมข้อมูล เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการออกไปลงทุนต่างประเทศ นอกจากนี้การลงทุนในลักษณะเป็น Supply Chain แก่ธุรกิจรายใหญ่ที่มีการลงทุน在不同ประเทศอยู่แล้ว จะเป็นการลดความเสี่ยงจากการลงทุน在不同ประเทศของธุรกิจรายใหม่ได้

3) ภาครัฐมีความจำเป็นต้องส่งเสริม อำนวยความสะดวก เตรียมความพร้อม ตลอดจนแสวงหาช่องทางให้กับผู้ประกอบการไทย เช่น การมีหน่วยงานให้คำปรึกษาและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่การลงทุนทั้งในและต่างประเทศ

บรรณานุกรม

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ แหล่งที่มา <http://www.dbd.go.th>, กรกฎาคม 2557
- กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. (2554). *คู่มือ การค้าและการลงทุน สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม*. กรุงเทพฯ: สำนักข่าวพาณิชย์ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ.
- กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. (2555). *คู่มือ การค้าและการลงทุน สาธารณรัฐฟิลิปปินส์*. กรุงเทพฯ: สำนักข่าวพาณิชย์ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ.
- กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. (2555). *คู่มือ การค้าและการลงทุน สาธารณรัฐอินโดนีเซีย*. กรุงเทพฯ: สำนักข่าวพาณิชย์ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ.
- ณัฐกานต์ วรสง่าศิลป์. (2554). การให้สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน ช่วยดึงดูด FDI เพียงใด?. *FAQ Focused and Quick (Issue 31) ธนาคารแห่งประเทศไทย*.
- นันทพร พงศ์พัฒนานนท์, และชิตชนก อันโนนจารย์. (2555). การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของไทย: อุปสรรคที่รอการแก้ไข. *FAQ Focused and Quick (Issue 70) ธนาคารแห่งประเทศไทย*.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย แหล่งที่มา <http://www.bot.or.th>, สิงหาคม 2557
- พลยุทธธรรม์ สุทธิไชยเมธี. (2553). *เศรษฐมิติประยุกต์เพื่อการวิจัย Applied Econometrics for Research*. กรุงเทพฯ: สหธรรมิก.
- วรศรา ภาณุวัฒน์. (2556). *แนวทางการลงทุนใน AEC*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แสงดาว.
- สมชนก (คุ้มพันธุ์) ภาสกรจรัส. (2551). *หลักการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แมคกรอ-ฮิล.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แหล่งที่มา <http://www.nesdb.go.th>
- สำนักงานนโยบายเศรษฐกิจมหภาค, แนวโน้มการลงทุนภาคเอกชน และปัจจัยสำคัญต่อการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ ปี 2551, 1 พ.ค. 2551 แหล่งที่มา <http://www.fpo.go.th/FPO/admin/scripts/getpdf.php?id=1750>, มิถุนายน 2557
- สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, ผลกระทบของเงินทุนเคลื่อนย้ายภายในกลุ่มประเทศอาเซียน+3 ต่อระบบเศรษฐกิจไทยและประเทศสมาชิก แหล่งที่มา [http://www.fpo.go.th/e_research/pdf/research_project_3_1_2\(2552\).pdf](http://www.fpo.go.th/e_research/pdf/research_project_3_1_2(2552).pdf), มีนาคม 2557

สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, *มาตรการส่งเสริมการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ*, แหล่งที่มา

http://www.lawreform.go.th/lawreform/images/th/content/th/528/c528_7.pdf, พฤษภาคม 2557

เสาวณี จันทะพงษ์, และสุภัทร ธนบดีภัทร. (2555). การลงทุนของไทยในประเทศเพื่อนบ้าน: ก้าวสำคัญของการเข้าสู่กลุ่มเศรษฐกิจ AEC. *FAQ Focused and Quick (Issue 71) ธนาคารแห่งประเทศไทย*.

เศรษฐศาสตร์น่ารู้ แหล่งที่มา <http://www.fpo.go.th/S-I/Source/ECO/ECO9.htm>, สิงหาคม 2557

ASEAN Briefing แหล่งที่มา <http://www.aseanbriefing.com>, สิงหาคม 2557

National Wages and Productivity Commission, Department of Labour and Employment ประเทศฟิลิปปินส์ แหล่งที่มา

http://www.nwpc.dole.gov.ph/pages/statistics/stat_comparative, สิงหาคม 2557

ภาคผนวก

รายละเอียดตัวแปรในแบบจำลอง

1. มูลค่าการลงทุนในอุตสาหกรรมการผลิตหลัก (MAINV_MANU)	
ความถี่/ ระยะเวลา	รายเดือน/ ตั้งแต่ ม.ค.2547 – ธันวาคม 2556
วิธีการจัดทำ	<p>1) รวมมูลค่าโครงการที่ได้รับการส่งเสริมจาก BOI ในอุตสาหกรรมยางพาราแปรรูป อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มดิบ และอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ ในภาคใต้</p> <p>2) จัดทำค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่อย่างง่าย (Moving Average-6 period) ดังนี้</p> $\text{MAINV_MANU} = \frac{(\text{INV}_t + \text{INV}_{t-1} + \text{INV}_{t-2} + \text{INV}_{t-3} + \text{INV}_{t-4} + \text{INV}_{t-5})}{6}$ <p>โดยที่ INV คือ มูลค่าโครงการฯ ใน 3 อุตสาหกรรมการผลิตหลัก</p>
แหล่งที่มา	ศูนย์เศรษฐกิจการลงทุนภาคที่ 5 และ 6 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
2. ผลิตภาพแรงงานในอุตสาหกรรมการผลิตหลักของภาคใต้ (LP_MANU)	
ความถี่/ ระยะเวลา	รายเดือน/ ตั้งแต่ ม.ค.2547 – ธันวาคม 2556
วิธีการจัดทำ	<p>1) วัดปริมาณผลผลิตต่อแรงงาน โดยคำนวณจาก สัดส่วนของมูลค่าผลผลิตใน 3 อุตสาหกรรม การผลิต ต่อจำนวนแรงงานในภาคอุตสาหกรรมผลิตของภาคใต้</p> $\text{LP_MANU} = \frac{\text{Rubber}_t + \text{Palm}_t + \text{Seafood}_t}{\text{Labor}_t}$
แหล่งที่มา	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร/ กรมศุลกากร/ สำนักงานสถิติแห่งชาติ
3. ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมภาคใต้ (MPI_SA)	
ความถี่/ ระยะเวลา	รายเดือน/ ตั้งแต่ ม.ค.2547 – ธันวาคม 2556
วิธีการจัดทำ	<p>1) จัดทำดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมยางพาราแปรรูป (2543=100)</p> $\text{MPI_rubber} = \frac{\text{Rubber}_t}{(\text{Rubber}_i)/12} * 100$ <p>โดยที่ Rubber_t ประกอบด้วย ปริมาณผลผลิตยางแปรรูปรวมยางคอมพาวนด์ ถุงมือยาง และไม้ยางพารา</p> <p>Rubber_t คือ ปริมาณผลผลิตยางฯ ในปี 2543</p> <p>2) จัดทำดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มดิบ (2543=100)</p> $\text{MPI_palm} = \frac{\text{Palm}_t}{(\text{Palm}_i)/12} * 100$ <p>โดยที่ Palm_t คือ ปริมาณผลผลิตน้ำมันปาล์มดิบ</p> <p>Palm_i คือ ปริมาณผลผลิตน้ำมันปาล์มดิบ ในปี 2543</p> <p>3) จัดทำดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูป (2543=100)</p> $\text{MPI_seafood} = \frac{\text{Seafood}_t}{(\text{Seafood}_i)/12} * 100$ <p>โดยที่ Seafood_t ประกอบด้วย ปริมาณผลผลิตอาหารทะเลแช่เย็น แช่แข็งและแปรรูป และอาหารทะเลบรรจุกระป๋อง</p> <p>Seafood_i คือ ปริมาณผลผลิตอาหารทะเลฯ ในปี 2543</p> <p>4) จัดทำดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมภาคใต้</p> $\text{MPI} = \frac{(w_1 * \text{MPI_rubber}) + (w_2 * \text{MPI_palm}) + (w_3 * \text{MPI_seafood})}{100}$

	<p>โดยที่ W_1 คือ น้ำหนักของอุตสาหกรรมยางพาราแปรรูป (สัดส่วนมูลค่าผลผลิตของภาคใต้ เทียบกับมูลค่าผลผลิตของประเทศ เท่ากับ 52.26</p> <p>W_2 คือ น้ำหนักของอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มดิบ (สัดส่วนมูลค่าผลผลิตของภาคใต้ เทียบกับมูลค่าผลผลิตของประเทศ เท่ากับ 7.62</p> <p>W_3 คือ น้ำหนักของอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูป (สัดส่วนมูลค่าผลผลิตของภาคใต้ เทียบกับมูลค่าผลผลิตของประเทศ เท่ากับ 40.12</p> <p>5) คำนวณดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมภาคใต้ปรับฤดูกาลแบบ X12-ARIMA ได้เป็น MPL_{SA}</p>
แหล่งที่มา	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร/ กรมศุลกากร
4. สัดส่วนการใช้กำลังแรงงานในอุตสาหกรรมการผลิต (LF_MANU)	
ความถี่/ ระยะเวลา	รายเดือน/ ตั้งแต่ ม.ค.2547 – ธันวาคม 2556
วิธีการจัดทำ	สัดส่วนกำลังแรงงานในอุตสาหกรรมการผลิตของภาคใต้ ต่อจำนวนแรงงานทั้งหมดของภาคใต้
แหล่งที่มา	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
5. อัตราการว่างงานรวมภาคใต้	
ความถี่/ ระยะเวลา	รายเดือน/ ตั้งแต่ ม.ค.2547 – ธันวาคม 2556
แหล่งที่มา	สำนักงานสถิติแห่งชาติ (เผยแพร่เว็บไซต์ธนาคารแห่งประเทศไทย)

ผลการคำนวณ VAR Model

Vector Autoregression Estimates

Date: 07/30/14 Time: 13:46

Sample (adjusted): 2547M07 2556M12

Included observations: 114 after adjustments

Standard errors in () & t-statistics in []

	MAINV_MANU	LP_MANU	MPI_SA	LF_MANU	UN_EM
MAINV_MANU(-1)	0.857295 (0.05149) [16.6490]	0.004586 (0.00411) [1.11646]	0.004627 (0.00253) [1.83163]	8.18E-05 (0.00021) [0.39067]	6.70E-06 (0.00011) [0.06201]
LP_MANU(-1)	-1.141734 (2.59953) [-0.43921]	0.397710 (0.20739) [1.91772]	0.106003 (0.12753) [0.83122]	-0.006581 (0.01057) [-0.62237]	0.003363 (0.00546) [0.61612]
MPI_SA(-1)	2.417560 (2.40851) [1.00376]	0.709289 (0.19215) [3.69138]	0.768312 (0.11816) [6.50252]	-0.016546 (0.00980) [-1.68880]	-0.012581 (0.00506) [-2.48759]
LF_MANU(-1)	-23.97418 (47.5746) [-0.50393]	4.908085 (3.79544) [1.29315]	-1.521343 (2.33390) [-0.65184]	-0.226391 (0.19353) [-1.16983]	0.037937 (0.09990) [0.37976]
UN_EM(-1)	2.093381 (41.7949) [0.05009]	-1.006492 (3.33433) [-0.30186]	3.299041 (2.05036) [1.60900]	0.084791 (0.17001) [0.49873]	0.372911 (0.08776) [4.24919]
C	90.73009 (416.291) [0.21795]	-66.45951 (33.2111) [-2.00112]	24.22944 (20.4223) [1.18642]	12.13955 (1.69340) [7.16875]	1.894822 (0.87412) [2.16768]
R-squared	0.800538	0.753119	0.840819	0.285391	0.457532
Adj. R-squared	0.791304	0.741690	0.833450	0.252307	0.432417
Sum sq. resids	4590374.	29216.00	11047.48	75.95775	20.23947
S.E. equation	206.1637	16.44745	10.11393	0.838637	0.432900
F-statistic	86.69139	65.89163	114.0949	8.626324	18.21799
Log likelihood	-766.1456	-477.8966	-422.4633	-138.6158	-63.23085
Akaike AIC	13.54641	8.489414	7.516900	2.537119	1.214576
Schwarz SC	13.69042	8.633424	7.660910	2.681130	1.358587
Mean dependent	809.4573	122.0707	143.3044	7.463496	1.278860
S.D. dependent	451.2892	32.36142	24.78263	0.969868	0.574610
Determinant resid covariance (dof adj.)		27194657			
Determinant resid covariance		20752867			
Log likelihood		-1769.142			
Akaike information criterion		31.56390			
Schwarz criterion		32.28395			

นโยบายและมาตรการส่งเสริมการลงทุนของไทยในต่างประเทศ

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI)

จัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบ	<ul style="list-style-type: none"> จัดตั้ง “คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ” จัดตั้ง “สำนักส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ”
ให้ข้อมูล & องค์กรความรู้	<ul style="list-style-type: none"> จัดตั้งศูนย์พัฒนาการลงทุนไทยในต่างประเทศ เพื่อจัดอบรมหลักสูตรสร้างนักลงทุนไทยไปลงทุนต่างประเทศ (ขณะนี้อยู่ระหว่างการอบรมรุ่นที่ 3-4) จัดตั้งศูนย์ข้อมูลการลงทุนไทยในต่างประเทศ เพื่อให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่นักลงทุนอย่างครบวงจร พร้อมมีทีมที่ปรึกษา ช่วยเหลือและแนะนำนักลงทุนไทยในการไปลงทุนในประเทศเป้าหมาย ศึกษาลู่ทางการลงทุนเชิงลึกในอุตสาหกรรมเป้าหมายสาขาต่างๆ จัดสัมมนาเผยแพร่ลู่ทางการลงทุน ในหัวข้อต่างๆ เช่น กฎระเบียบในการทำธุรกิจในต่างประเทศ โอกาสทางการตลาดในอุตสาหกรรมที่น่าสนใจ เป็นต้น
สำรวจลู่ทางการลงทุน	<ul style="list-style-type: none"> นำนักลงทุนไทยไปสำรวจลู่ทางการลงทุนและหารือกับหน่วยงานรัฐในต่างประเทศ
ประสานงาน แก้ปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> ประสานงานเพื่ออำนวยความสะดวกและแก้ไขปัญหาให้กับนักลงทุน เจรจา G to G ในประเทศเป้าหมาย เพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจและลดอุปสรรคของนักลงทุน

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)

ประเภทธุรกรรม		วงเงิน	
		นิติบุคคล	บุคคลธรรมดา
ลงทุน	ลงทุนโดยถือหุ้นตั้งแต่ 10%	ตามความจำเป็น	
	ลงทุนในกิจการในเครือ		
	ลงทุนในกรณีอื่น	ขออนุญาต	
ให้กู้ยืม	กิจการในเครือ	ตามความจำเป็น	
	ไม่ใช่กิจการในเครือ	USD 50 ล้าน	ขออนุญาต